

UNITY OF WIND AND BODY INTERNATIONAL DAY OF YOGA

KR wins Pollution Control Excellence Award

Mr PK Thampi, General Manager (Technical), Mr Murali Madhavan, DGM (OM&S), Mr Mathew P Thomas, Chief Manager (Energy & Environment) receiving the Kerala State Pollution Control Board Excellence Award on behalf of BPCL Kochi Refinery from Mr Arayadan Mohammed, Hon'ble Minister for Electricity, Railways, Post & Telegraph and Pollution Control, Government of Kerala.

BPCL Kochi Refinery received the Kerala State Pollution Control Board (KSPCB) Excellence Award among Very Large Industries in Kerala for making substantial and sustained effort towards pollution Control in the year 2014. This is for the eighth time in a row Kochi Refinery is getting recognized for its pollution control efforts by the Kerala State Pollution Control Board. The award is in recognition of the conscious efforts for mitigating pollution and the concerted greening drive by Kochi Refinery.

The award was received by Mr PK Thampi, General Manager (Technical), Mr Murali Madhavan P, DGM (OM&S) and Mr Mathew P Thomas, CM (E&E) from the Hon'ble Minister for Electricity, Railways, Post & Telegraph and Pollution Control,

Mr Aryadan Mohammed, at the World Environment Day Celebrations organized by KSPCB at Fine Arts Hall, Ernakulam on 5 June. Mr K Babu, Hon'ble Minister for Fisheries, Ports & Excise, Mr Hibi Eden MLA and Mr Benny Behanan MLA were also present during the occasion.

Unity of mind & body

It was a rare sight. A moment which shall remain in the minds of many.

National Cadets Corps had brought around 1800 students to BPCL Kochi Refinery Oval for a mass Yoga demonstration on 21 June as part of the International Yoga Day observance. Cadets came together in demonstrating various *Asanas, Pranayamas* and meditation steps in unison to the instruction of the *acharya*.

Having seen this spectacle that finds place in our cover page, we who had come together for the Yoga practice were indeed inspired. It was all indeed a celebration of the essential spirit of Yoga which is unity of mind and body.

July issue of *JwalaDhwani* is a health special covering the International Yoga Day and an innovative initiative to encourage wellness among employees. 'Build My Image (BMI),' as it is named, is a contest to reward those who are able to optimize their Body Mass Index.

A time when the whole world is celebrating an ancient Indian wellness tradition is right to begin the practice of Yoga and to roll out an initiative like BMI. It is also heartening that KR Club is continuing its promotion of Yoga by launching a new training batch in view of the overwhelming response. *JwalaDhwani* urges one and all to join in these initiatives for a healthy today and tomorrow.

Thought for
the monthTo keep the body in good health is a duty... otherwise we shall
not be able to keep our mind strong and clear.
- Buddha

Special feast at Kochi Refinery

Mass Yoga Demo conducted at Kochi Refinery

IREP Updates

19

असली पडोसी

മുല്വം മറക്കുന്ന മുലബന്ധങ്ങൾ

Editor MV Prabhakaran

Associate Editor George Thomas/HR

Editorial Board Girija V R/HR Ganesan S /P&U Chandrasekharan M/Retd Sasidharan R/Retd

Editorial team Vineeth M Varghese/HR Latha Kamath/HR Elizabeth Davis/HR Mohammed Nizar PA/HR Anil Kumar CS/HR

Correspondents

Bijoy K I / Maint Biju T N/ Projects Chandresh S/ OM&S Gopalakrishnan CV/ F&S Harinath V/ Mfg Joseph KT/CQC Lab Joseph Simon VM/ Maint Krishnan T B / Maint Manojkumar TS/ Finance Padmanabhan K/ Projects Parameswar S / HR Philly Cherian/ Projects Rajan CK / GM(AE)'s Office Shaji P Stephen/ Mfg Sreeraj KR/ P&U Subramanian KP/ P&U Suresh Babu/ OM&S Thulasidas N/ P&CS Valsala Joseph/ Retd Vidhya KV/ IS Vilma Jaims/CR School

Edited & published by Deputy General Manager (HR) I/C

Circulation G Kumar/HR

Design & Printed at

Niseema Printers, Saroj, SRM Road, Kochi Email: niseemaprinters@gmail.com

Produced by Public Relations BPCL Kochi Refinery

Mailing address

Post Bag No. 2 Ambalamugal 682 302 Ernakulam District Kerala, India. Tel: 0484 2722061 Fax: 0484 2720856

The views expressed in *JwalaDhwani* are not necessarily those of the management

Member, Association of Business Communicators of India

JwalaDhwani estd. in 1966 as CRL Newsletter

For private circulation only

All rights reserved. Reproduction in any form only with the written permission of the editor.

Special feast at Kochi Refinery

Mr Prasad K Panicker, ED I/c (Kochi Refinery) lighting the traditional lamp to mark the inauguration of the celebration at Kochi Refinery

The special feast organized in Kochi Refinery to celebrate the achievement of BPCL crossing ₹5000 Crore profit brought lot of glad tidings and cheer among employees. Employees came together in the Ground-Floor Canteen which was decorated in the traditional way with the theme 'Let us celebrate our achievement' as the slogan. BPCL's achievements were highlighted in the hall through standees and film screening while the fruits / vegetable carvings and the salad collection kept in the opening of the hall gave a 5-star feel to people.

Mr Prasad K Panicker, Executive Director In-charge (Kochi Refinery), inaugurated the event by lighting the traditional lamp and cut the celebration cake in the presence of Mr P Kumaraswamy, Executive Director (Project), Mr PK Suresh, General Manager (Finance), Mr PK Thampi, General Manager (Technical), Mr Prabhakaran MV,

Mr Prasad K Panicker, ED I/c (Kochi Refinery) cutting the cake

Mobiles feasting on the vegetable carving skills of BPCL ECS staff

Dy General Manager (HR) I/C and other senior executives, Mr K Gopakumar, BPCL-ECS Board President and his team. He addressed the employees and shared the happiness of the achievement and urged one and

all to gear up for Project Sankalp which would be unveiled soon. The feast that offered a range of delicacies including Kerala Appam with stew, Malabar Biriyani, Samosas and the traditional Ada Pradaman saw the culinary and service skills of BPCL-ECS employees. HR team played a major role in facilitating the event. Many employees from other departments also volunteered in this team effort.

Mass Yoga Demo conducted at Kochi Refinery

International Day of Yoga was observed in BPCL Kochi Refinery with employees and their family members joining a Yoga Demo at KR Club on 21 June. A renowned Yoga Guru Mr M Radhakrishnan lead the twohour Yoga demonstration. Mr MV Prabhakaran, Dy General Manager (HR) I/C inaugurated the programme in the presence of Mr S Rajmohan, Dy General Manager (L&D), Mr V Venugopala Kurup,

Mr MV Prabhakaran, DGM(HR) I/C lighting the traditional lamp to mark the inauguration of Yoga Day

Dy General Manger (Project Units) and Mr PN Sreekumar, Sr Manager (Administration). Meanwhile, Cochin Refineries School hosted a mass yoga demonstration by 1812 NCC cadets belonging to the 22 KERALA Bn NCC Battalion. NCC cadets including students from Cochin Refineries School participated in the

Yoga Classes @ KR Club

IVth batch to begin from 12 July. Classes on Sundays – 07:30 am to 09:00 am at KR Club

For more details, contact Mr PN Anil Kumar -9497276682/ 1841 / Mr Binu Kumar S -9645700233/ 2085

BMI=Build My Image

Check your Body Mass Index and set yourself on an adventure of health and agility. Enroll in the 'Build My Image' initiative. This is as part of Svaasthya, a comprehensive wellness programme in KR.

Obesity has emerged as a health hazard all over the world. As per the assessment of World Health Organization (WHO) obesity has more than doubled since 1980. In 2014, more than 1.9 billion adults, 18 years and older, were overweight. Of these over 600 million were obese. Overweight and obesity are defined as abnormal or excessive fat accumulation that may impair health. Body mass index (BMI) is a simple index of weight-for-height that is commonly used to classify overweight and obesity in adults. It is defined as a person's weight in kilograms divided by the square of his height in meters (kg/m2). A BMI greater than or equal to 25 is overweight and a BMI greater than or equal to 30 is obesity. The fundamental cause of obesity

and overweight is an energy imbalance caused by increased intake of energy-dense foods that are high in fat and sedentary habits of people.

Raised BMI is a major risk factor for non-communicable diseases as cardiovascular diseases, diabetes, musculoskeletal disorders and some cancers.

Moreover, obesity is also a major cause of low self-esteem. HR Department is launching an innovative health initiative for KR employees to support them enhance their health and well-being. To begin with, a BMI examination machine has been installed at Occupational Health Center through which the BMI of each employee would be measured periodically. A contest is being rolled out to

Join the Health Fun: Arjuna Awardee Mr Tom Joseph examining his BMI in the new machine at OHC

encourage employees to facilitate an optimum BMI. The initiative named as 'Build My Image' is to encourage each of you to visualize yourself as healthy, beautiful, strong and energized and actualize these promising aspirations.

Joint Secretary (Refinery) visits Kochi Refinery

"A well run and efficient refinery, on the path of becoming bigger," noted Mr Sandeep Poundrik IAS, Joint Secretary (Refinery), Ministry of Petroleum & Natural Gas, after visiting Kochi Refinery on 19 June.

Mr BK Datta, Director (Refineries) welcomed Mr Sandeep on his arrival at Kochi Refinery. He attended a detailed presentation on Kochi Refinery, IREP and Propylene Derivative Petrochemical Project (PDPP) and held discussions with senior executives. Later on, he visited Refinery plant area and IREP (Integrated Refinery Expansion Project) site. Mr Sandeep also planted a sapling at our Eco Park and Petchem site. He inaugurated the Rim Seal Fire Detection and Protection System at the Fire Station. He also inaugurated the Electrical Sub Station at IREP. During his tour around the Refinery, Mr Sandeep visited the DHDS control room.

Mr Sandeep also visited Port facilities, LNG terminal and Shore Tank Farm aboard the CISF boat. He congratulated the Kochi Refinery team for their competent and enthusiastic nature.

Mr BK Datta, Director (Refineries) and KR team receiving Mr Sandeep Poundrik, Joint Secretary (R), MoP&NG at Kochi Refinery

Mr Sandeep Poundrik, Joint Secretary (R), MoP&NG with BPCL KR and EIL officials at IREP site.

Mr Sandeep Poundrik inaugurating Rim Seal Fire Detection and Protection System

Mr Sandeep Poundrik inaugurating Electrical Sub Station

Joint Secretary (Refinery), MoP&NG with BPCL KR officials at Ecopark after planting a tree sapling

New tech for sulfolane solvent regeneration

Mr BK Datta, Director (Refineries) inaugurated the new in-situ regeneration of sulfolance solvent in Aromatic Recovery Unit (ARU) during his visit to KR on 16 June. Kochi Refinery introduced a new technology for in-situ regeneration of sulfolane solvent using Ion exchange technology which has reduced total acid number and total suspended solids as NIL from the Ion exchange skid outlet. By implementing this technology, BPCL-KR is the first Indian refinery to do IN-SITU regeneration of sulfolane solvent Mr BK Datta inaugurating the new technology for sulfolane solvent regeneration

with a savings of around 124 Crores and initial investment required

for this technology including man power, erection cost is only 64 Lakhs.

KR releases 'New Vision, New Learning' training plan

Mr BK Datta, Director (Refineries) released the Kochi Refinery Annual Training Plan 2015 -16, on 16 June. Mr Datta handed over the Annual Training Plan to Mr Prasad K Panicker, ED I/c (Kochi Refinery) and Mr MV Prabhakaran, DGM (HR) I/c in the august presence of Mr P Kumaraswamy, ED (Projects), Mr CK Soman, GM (Operations), Mr PK Suresh, GM (Finance), Mr PS Ramachandran, GM (Projects) and other Management Committee Members. Mr Datta appreciated the efforts taken by the HR team in publishing the training calendar. The theme of this year Training Plan goes, "New Vision, New Learning". The Annual Training Plan was prepared after an extensive exercise of identifying the 'Knowledge Gaps' and 'Skill Gaps' that are affecting the performance of the employees and identifying innovative training

Mr BK Datta, Director (Refineries) releasing the KR Annual Training Plan

programmes for filling the same. The Annual Training Plan comprises of both functional and behavioural programmes. Also it contains Mandatory Behavioural Programmes as per the 'Learning Framework' for the managerial levels and also suitable programmes for meeting specific goals for inspiring one's capability, competency, productivity and performance. Employees can leverage the technical and other training programmes scheduled in the Calendar to acquire more knowledge to build a truly world class Refinery.

KR achieves 40 million accident free man-hours

Mr Prasad K Panicker, ED I/c (KR) hoisting the Safety flag

BPCL Kochi Refinery achieved 40 million accident free man-hours equivalent to 3461 days on 22 June 2015. A function was organized in front of Administration building at 0820 hrs on 23 June 2015 in which Mr Geogy Thomas P, DGM (F&S) welcomed the gathering and reminded the employees to keep the smiles always on their face as SmileS start and end with Safety. As distance is measured in miles, happiness is measured in smiles. The achievement is a milestone and an occasion to smile and never allow to lose safety while on/off-the-job. Mr Prasad K Panicker, ED I/c (KR) hoisted the safety flag. Mr Soman CK, GM (O) delivered the safety message stressing to be more vigilant and safety conscious as the major construction works inside

the Refinery is in full swing. He also stressed the importance of behaviour based safety in the entire Refinery. He urged employees to have a proactive approach in developing worldclass safety culture.

He also congratulated Safety section in conducting an awareness session for employees involved in off-the-job accident last year.

KR also achieved another milestone of 20 million accident free man-hours for contract workers 23 June. Mr Damien Gracious KD, DGM (P&U) hoisted the safety flag at CWE gate and Mr Babu Joseph, DGM (Projects- Contracts & Services) hoisted the safety flag at DHDS gate.

Mr CK Soman, GM (O) rendering the safety talk

Mr Geogy Thomas P, DGM (F&S), Mr Damien Gracious KD, DGM (P&U) and Mr Babu Joseph, DGM (Proj-C&S) addressing the employees/contract workers

Kochi Refinery wins Business Performance Award

BPCL Kochi Refinery has received the Excellence in Business Performance Award from Cochin Port Trust for achieving maximum cargo handled in 'import and export category' during the year 2014-15.

Mr CK Soman, General Manager (Operations), received the award from Ms Leena Nair IAS, Chairperson, Marine Products Exports Development Authority (MPEDA), who was the chief guest of the day. Mr P Murali Madhavan, DGM (OM&S) and Mr Ajith Sen L S, Chief Manager (OM&S) were along with him. BPCL Kochi Refinery has been receiving this award for the past several years in this category. Mr Paul Antony IAS, Chairman, Cochin Port Trust was also present.

Mr CK Soman, GM (Operations), Kochi Refinery receiving Cochin Port Trust's Excellence in Business Performance Award from Ms Leena Nair IAS, Chairperson, Marine Products Exports Development Authority. Mr P Murali Madhavan, DGM (OM&S), Mr Ajith Sen L S, Chief Manager (OM&S) and Mr Paul Antony IAS, Chairman, Cochin Port Trust look on.

Online ATR System goes live

Mr BK Datta, Director(Refineries) launched the online ATR application at the Main Conference Hall on 16 June in presence of Mr Prasad K Panicker, ED I/C (KR), Mr P Kumaraswamy, ED (Projects), Mr PK Suresh, GM(Finance), P S Ramachandran, GM (Projects) and Mr CK Soman, GM(O) were also present.

The online ATR application ensures capturing of ATR's on incidents and audits and helps to take timely actions. The application also showcases status reports of pending and closed recommendations of each department. ATR will be created in the system by the Safety Department and a mail will be intimated to all the concerned departments in the ATR. Nominated officers from

Mr BK Datta launching the online ATR application system

each department has the provision to update the status of actions which comes under his department and once a department closes an action an automatic mail will be generated to the rest of the departments which comes under the same action. Safety Officer can close the ATR in the system once all the recommendation of the ATR has been closed. The ATR application provides exhaustive MIS for compliance and analysis along with Monthly reminder mails on pending ATRs.

The Discover Refinery Programme team who visited KR during May

Awareness class for off-the-job victims

A unique programme of Road Safety Awareness talk for the employees involved in the accident during 2014-15 was held at Our Fire Training Hall. Mr Ramesh VM welcomed the gathering with a short briefing on what led to have such a session. Mr Geogy Thomas P, DGM(F&S) inaugurated the session with a statististical presentation of the off-the job accident during 2014-15. He also stressed the importance of the implementation of Behaviour Based Safety while onthe-job or off-the-job. The statistics revealed that majority of the accidents were involved with two-wheelers in

Mr Geogy Thomas P, DGM(F&S) inaugurating the awareness class

the age group 21-30 years. Mr Adarsh G Nair, Jt RTO, N Paravur. Mr Jojy P Jose, Jt RTO, Tripunithura, Mr Suresh Kumar K, MVI,

Tripunithura and Mr Jain T Lukose, AMVI, Tripunithura were present during the session. Mr Adarsh G Nair handled the session with case studies.

World Environment Day observed in KR

World Environment Day observances in BPCL Kochi Refinery started with the innovative initiative of collection of life-over tube lights and CFL Bulbs brought by employees from their residences for safe disposal. The programme was arranged in association with Kerala Enviro Infrastructure Limited (KEIL), Ambalamedu.

Mr C K Soman, General Manager (Operations) inaugurated the initiative at the Car parking area where stall was put up for collection. Safe disposal of such electronic waste is a major challenge faced by households and commercial institutions.

As part of the ambitious plan of Kochi Refinery to plant 20,000 trees for Mother Nature, about 100 new saplings were planted around the Centralised Quality Control Laboratory area of Kochi Refinery on the World Environment Day. Mr P S Ramachandran, General Manager (Project Units) inaugurated the initiative. Also, Mr S Anujan, DGM (Training-IREP) inaugurated the tree planting programme at the Diesel Hydro Desulphurization Plant area.

An exhibition-cum-sale of saplings of fruit bearing trees and garden plants, seedlings, grow bags and manure was set up for employees at Kochi Refinery car parking area. The inauguration of the stall was done by Mr P K Thampi, General Manager (Technical) by giving the first sapling to Mr Keraleeyan K, Chief Manager (Maintenance).

In the afternoon, an environmental awareness session was arranged for the benefit of employees at the Main Conference Hall of Kochi Refinery. Dr N C Induchoodan, Dy. Conservator of Forests, led the

lights and CFL Bulbs. Mr PS Ramachandran, General Manager (Project Units), inaugurating the tree planting drive by planting

eraleeyan, CM (Maintenance). Mr PK Thampi, General the first sapling to Mr K

Refresher Training for Officers-OISD Standard 154

OISD Standard 154 deals with Safety Aspects in Functional Training. Oil industry should give more attention on safety education and training. Drilling, production, transportation and distribution are hazardous operations in the Oil Industry. To refresh and update knowledge on safety and handling of emergencies and to develop the skills and safety consciousness of employees, a one day refresher training is scheduled for Officers in JG A – D covering about 150 officers this financial year. Compliance of the above Standard will ensure safer operations of the installations in the Oil Industry. The first programme for this year kicked off on 17 June with a batch size of 22 officers who actively participated in the programme. Faculty from Maintenance, Process Engineering and Fire & Safety department handled the various sessions. The launch of the programme was a big success.

- Roopa Narayanan, D/o Mr Narayanan K/Vigilance

The Camaraderie

Arun stood there, helpless not being able to scream out the unfairness of it all. He looked around the huge backyard of their old ancestral house and remembered it for what it was once - the greenness -tall coconut trees, dewdrops holding onto their grass blades like lovers ,gentle breeze embracing the sturdy banyan tree, buzzing bees, flowers-yellow, red, blue, violet showing off their hues in pride like women with their gold jewellery, and birds - tiny and meek, chirping and his mango tree, the bright happy yellow and the comforting green and how it sheltered the canaries, and the squirrels and even him. Childhood for Arun, had always been different. It was not laughs, colours, games in mud, running after butterflies. French cricket in the streets like how the teacher described it to be. It was different or maybe he was different. Autism -that's what people in his family referred to it as and 'weird' is what the kids in school and neighbourhood called

it. Arun, amidst all this, found a simple explanation to it – a hindrance to him making friends as he was always being mocked upon for being 'weird' as they called it. When his dreams of laughs ,colours ,games in mud and street cricket shattered, sitting on the stairs wiping those tiny tears that came out unknowingly – that's when he saw the mango tree waving in the breeze, and there he saw a friend, who wouldn't mock or tease but provide an unconditional camaraderie.

He spent his growing years around the tree, narrating his stories and wending his pain, in the few words he could manage (but a thousand for him). Afternoons he would lie down the under the shade of the leaves, watch the green mangoes dangling, and imagine him doing the same holding onto the branches and dangling from it – without a care. And when it's time for the mangoes to ripen , he would catch it when it falls down and stare astonishingly at the yellowness and wonder whether

News @ Library

Stay Hungry Stay Foolish by Bansal, Rashmi

This book traces the success-stories of twenty-five graduates from IIM-Ahmedabad, who took the road less taken, as far as their careers were concerned. They decided against going in for regular corporate jobs. Instead, they chose to become entrepreneurs, choosing to carve out their careers, with their own hands.

Practical Boiler Water Treatment Handbook by Natarajan Manivasakam

The Book Is Mostly Practical Oriented And Its Contents Are Part - I. Boiler Basics, Part - ii. Boiler Water Troubles, Part - iii. Water Quality Requirements And Treatment Programs, Part - iv. External Treatment, Part - v. Internal Treatment, Part - vi. Boiler Water Treatment - Important Calculations, Part - vii. Boiler Start Up, Cleaning, Lay Up And Maintenance, Part - viii. Chemicals Handling, Solution Preparation and Feeders, Part - ix. Analysis of Water and Steam. something could be as beautifully yellow as the sun . Hospital visits would separate them frequently, but that never reduced the time he spent with his new found friend whom he trusted the most with his stories never ending, untold to the rest of the world. Arun knew inside that there grew something inexplicable but heartwarming like the greenness of the shade and strong like the roots that spread around holding the tree to the ground.

20 years, it has been. When he got to know about the demolishment of the old house and the surrounding area, he rushed back to those days, as a kid running around the mango tree who kept his secrets disclosed all this while. Standing in the backyard now, all decimated, he felt a loss. A loss of the only friend he had, who never judged him for what he is or complained about the length of his stories. He wished if the barks could speak, one last time and may be make him believe that there's still goodness around.

New leader for Mutual Aid Scheme

Mr Geogy Thomas P, DGM (F&S) has been elected the leader of the Mutual Aid – Puthuvypeen group

for a period of two years. The Mutual Aid Scheme among BPCL –STF, PETRONET- LNG and FACT (UC) had been formed on 13 March 2013 to render help in the events of the emergencies in these industries located in Puthuvypeen area. Deople

Transfers

Assistant Manager (IREP Commissioning) Pratik Sambrani Assistant Manager (L&D) Amit Sheetal K Senior Manager (Projects) Cherian M K Manager (Audit) Mohan Varkey Operator Trainee-P&U Manu G Nair

Redesignation

Chief Manager (Petchem) Sreeram A N **Deputy Manager (Petchem)** Nair Sashi V Chandrasekhar

Felicitation

Sanilkumar V / *Maint* and Usha on the birth of a son

Condolence

Mr Paulose NK/ *Mfg* on the sad demise of his mother.

Anand K P/F&S and P Balagopal/Projects have successfully completed the Post Graduate Executive Management Program from SP Jain Institute of Management & Research, Mumbai.

Dhananjay R Varma, S/o Mr Rajeev K/*Projects* has secured All India Rank 279 in IIT-JEE-Advanced Examination,

standing Second in Kerala. He also achieved 27th rank in Kerala Entrance Examination.

Vysakh R,S/o Mr MS Reji/OM&S secured first prize in all Kerala Aksharashloka competition under LP

section held at Thodupuzha.

Superannuations this month

Mr Ravi AU who had joined KR in Maintenance department in May 1984 retiring from the same department.

Mr Ponraj M who had joined KR in F&A department in April 1978 retiring from the OM&S department.

D

Anand K P

P Balagopal

Sowmya CP, D/o Mr APJayarajan/*Retd* on being upgraded by the Central Dance Audition Board, Doordarshan

Kendra, Thiruvananthapuram, and placed in 'A' grade in *Mohiniyattom*. She will be invited to give programmes in Doordarshan.

Mr TR Krishnakumar/P&U receiving a memento from AGM Commodore Maneesh Tripathi, Naval Ship Repair Yard, for demonstrating Yoga at International Yoga Day celebrations conducted at Naval Base

Safety Theme for the month : TRENCHING AND EXCAVATION SAFETY

An excavation is any man-made cut, cavity, trench, or depression in an earth surface formed by earth removal. Trench (Trench excavation) means a narrow excavation (in relation to its length) made below the surface of the ground. In general, the depth is greater than the width, but the width of a trench (measured at the bottom) is not greater than 15 feet (4.6 meters).

Dangers of Trenching and Excavation

Cave-ins pose the greatest risk and are much more likely than other excavation-related accidents to result in worker fatalities. Other potential hazards include falls, falling loads, hazardous atmospheres, and incidents involving mobile equipment. One cubic yard of soil can weigh as much as a car. An unprotected trench is an early grave. Do not enter an unprotected trench.

General Trenching and Excavation Rules

- Keep heavy equipment away from trench edges.
- Identify other sources that might affect trench stability.
- Keep excavated soil (spoils) and other materials at least 2 feet (0.6 meters) from trench edges.
- Know where underground utilities are located before digging.
- Test for atmospheric hazards such as low oxygen, hazardous fumes and toxic gases when > 4 feet deep (as per OSHA guidelines).
- Inspect trenches at the start of each shift.
- Inspect trenches following a rainstorm or other water intrusion.
- Do not work under suspended or raised loads and materials.
- Inspect trenches after any occurrence that could have changed conditions in the trench.
- Ensure that personnel wear high visibility or other suitable clothing when exposed to vehicular traffic.

Protective Systems

There are different types of protective systems.

Benching means a method of protecting workers from cave-ins by excavating the sides of an excavation to

- 1. A reflective vest can be an important item of PPE when working around an open excavation.
- a. True b. False 2. Fire is not a hazard of excavation work.
- a. True b. False
- You should contact power, water, and gas utility companies after digging a trench to let them know you are working near underground utility lines.
 a. True
 b. False
- 4. Tools and other materials should be kept as near to the edge of a trench as possible for easy access.
 a. True b. False
- a. File
 b. File
 b. and the excavation should be related by the excavation of the excavation if a retaining system is not implemented?
 a. 5'
 b. 6'
 c. 2'd. None of the above
- Walkways will be provided where employees or equipment are required or permitted to cross over excavations. Guardrails will be provided where walkways are 4 feet or more above lower levels.
 a. True
 b. False
- Besides shielding and support systems, what other means offers protection for employees who enter the excavation?

 a. Rescue equipment
 b. Dinah Shoring
 c. Johnny Benching
 d. Sloping
- and Benching 8. For sloping and benching. Class C soil will have the angle from horizontal.
- For sloping and benching, Class C soil will have the _____ angle from horizontal.

 a. Greatest
 b. Smallest

 What is the most common and severe hazard during excavations?
- What is the most common and severe hazard during excavations?
 a. Electrocution b. Hazardous atmospheres c. Cave-ins d. Hazardous stratospheres
- 10. Inspections of excavations, the adjacent areas, and protective systems will be conducted:
 - a. Daily
 - b. By a competent person
 - c. After rainfall or other hazardous occurrence increase
 - d. Only if employees exposure to hazards is anticipated (entry)
 - e. A, B, and C f. All of the above

Answers to FSQ 21

1. Aquaplaning or hydroplaning 2. B 3. B 4. lightning from a thunderstorm too far away to be heard 5. True 6. False 7. False 8. True 9. False 10. C

form one or a series of horizontal levels or steps, usually with vertical or near vertical surfaces between levels. Benching cannot be done in Type C soil.

Sloping involves cutting back the trench wall at an angle inclined away from the excavation.

Shoring requires installing aluminum hydraulic or other types of supports to prevent soil movement and cave-ins.

Shielding protects workers by using trench boxes or other types of supports to prevent soil cave-ins.

Designing a protective system can be complex because you must consider many factors: soil classification, depth of cut, water content of soil, changes caused by weather or climate, surcharge loads (e.g., spoil, other materials to be used in the trench) and other operations in the vicinity.

Family Safety Quiz - 22

Winner of FSQ 21

Ms Jincy Jose W/o Mr Don Bosco Luiz/OM&S

The competition is open only for family members (spouse and children) of employees of BPCL KR/BPCLECS/KRECCS and CR School.

Send your entries to **Safety Quiz, JwalaDhwani Desk, BPCL KR** before **20 July**. *Gift coupon worth* ₹1000 await you.

Procession of ODCs to IREP site continues

ODC transportation from Port to IREP site is a routine affair on Sundays for the past few months, and will continue so for the coming few months also. On 21 June we have transported 15 ODCs from two different locations through two different routes all joining at Irumpanam on two mile road and then proceeding to Ambalamugal. 13 consignments were transported from Cochin Port to IREP via Kundanoor, Petta and Irumpanam. Two consignments, VGO HDT, HP and LP hot seperators, were already transported by waterways up to Irumpanam Jetty. From the railway crossing below the Irumpanam overbridge, these consignments were transported via Irumpanam Junction to IREP. Both Convoys joined at Irumpanam Junction and the procession of 15 ODCs to Ambalamugal, lead by the Hot Separators, was a rare sight. Enthused by the presence of top excutives of BPCL enroute, BPCL/EIL Engineers successfully took all the 15 ODCs inside IREP site by 10.40 am, with the help and support of Police and KSEB.

First major erection of CDS Package at DCU site

It was truly a prestigious moment for IREP team to witness the erection of DCU Fractionator Column on 10 June.

DCU Fractionator column forms an integral part of Coke Drum Structure Package (CDSP), and fabricated by M/s Vijay Tanks & Vessels (VTV), subcontractor of M/s Essar Projects. Fractionator fabrication works commenced during the first week of June 14. Complete fractionator consists of eighteen shell assemblies of which twelve are cladded shells and remaining six are CS. The vessel is having five skirt assemblies and top and bottom dish. The fractionator, 62 m long and

Fractionator being transported for erection having a diameter of 7.2mtr, weighs 585MT. It was transported from VTV Fabrication Yard to the site on an axle configuration of eight axles

each having a capacity of 160T and lifted on to the foundation using one 2000MT Crane and one 450T tailing crane.

The Roof slab casting of Main Control Room completed

The final slab concreting of Main Control Room (MCR) Building was completed on 20 June. The complete building is of blast proof construction. The foundation stone of the building was laid by our Chairman & Managing Director, Mr S Varadarajan on 16 April 2014.

About 1150 M3 concrete, which is made up of 9200 bags of cement and 170 MT reinforcement steel was used in the roof slab casting. The continuous pour of concreting started on 16/06/2015 and

completed on 20/06/2015 taking more than 85 hours. This was the last roof

slab casting of the buildings contract being executed by M/s L&T in IREP.

IREP mechanical jobs surging ahead, braving the monsoon..

Even the Rain gods could not dampen the determination and farsightedness of IREP team. The visionary team of IREP had planned to construct temporary monsoon sheds covering large areas to continue the fabrication jobs even during the monsoon months. As many as 12 such temporary sheds are getting ready to brave the rains. The fabrication jobs have commenced in full swing at CDU/ VDU and CPP area shed is close behind. M/s Structures & Hangers are the contractors involved in the erection of

Silos standing tall at Sulphur block

All six Sulphur silos of SRU were erected successfully on 20 June, about 10 weeks ahead of schedule. The silos, fabricated by M/s Sandvik at Site were erected by M/s Offshore Infra, the Mechanical contractor for Sulphur block.

the Pre engineered temporary sheds at different locations in IREP. The above sheds are expected help IREP to continue to achieve the desired progress in mechanical jobs during the monsoon.

The TSS vessel erection completed at FCCU

FCCU has reached another milestone, when the Tertiary Separator System (TSS) erection was successfully completed on 2nd June'15. The TSS consists of a conical vessel having 20 nos. of high efficiency cyclones. Installed at the downstream of the Regenerator of the Reactor-Regenerator system of Petro FCCU, the TSS together with electrostatic precipitators ensures the final particulate removal from flue gas to meet air pollution control norms. The maximum particulate concentration in the flue gas is limited to 50 mg/Nm3. TSS plays a pivotal role in meeting the environmental norms in Ambalamugal region.

TSS vessel is 18.4m long x 7.15 dia and weighs 185T (without the cyclones). It was erected using 1600T main crane and 250 T tailing crane. The vessel hydro test is planned for July and the 20 cyclones will be inserted thereafter.

IREP Highlights

- IREP Materials Procurement team has issued 1500th FOA on 25 June
- Overall IREP Equipments weighing about 18,000MT erected on foundations, out of a total 31,000 MT
- 100 KM cable laying completed by the electrical contractor
- 64" crude column overhead line erection completed
- Erection of both VGO HDT reactors completed
- Multimodal transportation of all 7 ODCs completed on 21 June
- 10 tanks of RODM plant completed
- All 10 PSA vessels of Reformer-I erected at BOO site
- Mr Sandeep Poundrik, Jt. Secretary (Refinery), MoP&NG held site review of IREP on 19 June 2015
- Mr Sanjay Gupta, CMD, EIL visited the IREP site and held a review of activities with combined EIL/ BPCL team

World Environment Day celebrated

The staff and students paid their respect and tribute to Mother earth on 5 June. The slogan'Seven BillionDreams. One Planet. Consume with Care' was highlighted. The special assembly started with a prayer invoking the blessing of God and praising the blessing of trees taken from a poem by renowned poet Sugathakumari. Devika Raj, Sidharth , Sofia C V, Navneeth M, Vysakh V Gopal , Anjali PM, Aparna PM, Kevin Krishna and Irene spoke on

BAY fest -2015

June 1st marked the BEGINNING of yet another ACADEMIC YEAR as staff and students stepped into the festive portals of CRSfull of enthusiasm. At the special assembly held in the auditorium, the Principal Mrs Mala B Menon and Vice Principal Mr S Devidayal greeted everyone especially the new comers and expressed their profound appreciation for the wonderful results achieved in Std X and Std X11.Words of encouragement and motivation to excel in all fields and achieve more laurels bore a truly inspirational note for each student to work hard sincerely and diligently from the very start. The new staff members were also introduced. The musical extravaganza by the Cods Academy added vigour to the joyous start. June 3rd was a milestone for many tiny tots of KG class as they stepped into a new world of books and

environmental protection. Student representatives handed over saplings to the Principal and Vice Principal. A DNA quiz by the Quiz Club, video presentation by the Integrity club and painting exhibition by NCC cadets were part of the celebrations. The students honoured the medicinal garden by decorating it with colourful balloons

and nature slogans. The celebrations were organised by Love Green Club.

crayons through smiles and tears, reluctant to leave the protective hands of parents. 2015-'16 promises to be a fulfilling year for the CRS family.

CRS celebrates Yoga

Cochin Refineries School created a history by staging yoga demo by 1812 NCC cadets belong to 22 kerala bn NCC along with other centres in the world from 7 am to 7.35 am on the international year of yoga day. The display was on the oval ground of the school. The school provided accommodation for all the 1812 cadets and 50 NCC officials in its campus on the previous day. School Principal Mrs Mala menon and Vice Principal Mr S Devideyal were the stewards of the programme and had a press conference after this mega show.

NCC group commander commodore Sridhar, commanding officer Col Mario Monte and AO, lt

Swaach Bharat

Col Rajnarayan along with the yoga instructor Mr Manilal and his team lead the programme.

This mega show was organised jointly by Cochin Refineries School & NCC 22(k) Bn, Eloor .

50 cadets NCC JD /JW at Government VHSS, Ambalamugal on 13 June 2015 with the message in action 'Swaach Bharat is not a one day event but should be part of life in order for the goal of a clean India to be achieved.'

Congrats

Amritha Das

Sivadasan AK/*Finance* for securing the 9th rank in Category V in the International Spelling Bee Final Round Competition held at Indian Social & Cultural Centre, Abu Dhabi,UAE on 23 May 2015. The competition was conductedby the MaRRS Intellectual Services P Ltd.

Congrats to Amritha

Das/Std IX. D/o

Students who achieved A1/A+ in all subjects

Std X

Aparna M KE-Carmel Central School Muhamma, Cherthala D/o Vasudevan P/Maint

Soumya S St.Teresas Covent GH School Ernakulam D/o Subramanian S/*Finance*

Peter Kurian St Marys Public School Thamarachal S/o KP Kuriachan/*Mfg*

Std XII

Kavya S St.Teresas Covent GH School, Ernakulam D/o Subramanian S/*Finance*

(21 Mar 20 April)

(21 April 20 May)

GEMINI (21 May 20 June)

(21 June 20 July)

LEO (21 July 21 Aug)

New business projects won't be a good idea this month, but well planned business trips shall help you gain a perspective. Money may keep flying out of your pockets, overall, but that won't bother you. Married couples are likely to experience unhappy moments frequently.

There will be work and there will be pressure, but nothing that you won't manage to set aside with some tact, planning and careful execution. Understandably, as the career/ business and other practical matters receive the precedence, your personal life may get relegated to the background.

Expect your communicative streak to peak this month. You may also land in a soup, on setting your priorities wrongly in this period. You may become indifferent towards the feelings of your spouse, but will somehow manage to maintain peace and harmony in conjugal life.

Your enthusiasm shall find its way to the hearts (and minds) of those who matter, helping you earn rewards and praises. The planetary configurations this month suggest that it may be somewhat difficult for students to focus on studies as they may be distracted by myriad things.

Now is the time to play smart and carry on with your work or whatever that makes your journey worthwhile. Give away your cash for a good cause, but again don't go overboard. And, stay healthy do what you can, and guard your health and well being.

Readers, here is a new version of our

Quiz Time by the same quiz master. Charge your grey cells and answer

these 12 questions. Attractive prizes

await you!

LIBRA

(24 Oct 22 Nov)

SAGITTARIUS (23 Nov 20 Dec)

CAPRICORN (21 Dec 19 Jan)

By the first week's end, you may realise that you have ended up ignoring your career way too much, and may get into an introspective mood. Striking new deals and implementing new and unique methodologies-all are likely. Don't let your busyness take away the charm from your most special relationship.

Fruits of your past labour shall begin to ripen and land in your lap. Significant benefits from unexpected sources are foreseen. You will easily meet routine expenses. Gains through ancestral property are indicated. Your efforts to keep your family members happy may not be yielding best results.

Try your best to keep everyone happy, but beyond a point, even you shall be helpless. Accept that, and things shall seem way better. Overall, you will be very practical and pragmatic, making your way around the hurdles. Travel for work/ business shall be useful.

Manage your crazy mood swings, and see to it that you don't end up harbouring a rather lop-sided perspective. You can't always be right, you see! Check your temperament or you may end up causing irreparable damage to some of your special relationships.

You may face difficulty while making a quick buck, and later on realise that there is no substitute for hard work. Professionals and businesspersons will have to put in extra efforts to attain desired outcome. Do not take shortcuts. Meditation and yoga will help those afflicted by hypertension and diabetes.

PISCES (19 Feb 20 Mar)

Be ready and willing to take up some critical and unique projects at your workplace, around the beginning of this month. Okay, your timid self may not allow you to relax, when something so new and different is on the platter, but give it a try this time. Your marital life will be pleasant at this time.

July 2015

Compiled by S Parameswer/ HR

Identify this logo.

- 2 Unscramble - R E L A T I V E S to mean "having many different uses"
- Which temple in India recently received ISO 9001-3 2008 certification for best quality practices?
- Which is the largest committee of Indian Parliament 4
- 5 Who has been awarded the construction of ₹ 7,525 crore Vizhinjam Port Project, by Kerala Govt.
- What is a Nautical mile ? As per International Agree-6 ment, one nautical mile has been set at metres OR Feet (Fill up both the blanks)
- The Indian umpire who has become the first Indian 7 after S. Venkataraghavan to be inducted in the International Cricket Council's (ICC) Elite Panel of Umpires

- 8 What is the meaning of the Phrase Stir up a hornets' nest
- 9 What is H-1B Visa ? Against which Indian companies, United States has opened an investigation for alleged H-1B visa violation ?
- 10 What is the correct meaning of medical condition called "DEXTROCARDIA"?
- Unscramble E D I T O R S A N S I T 11 to mean "any formal discourse in speech or writing"

Identify this logo.

Answers to QB-June 2015

President & Chief Justice of India 6. CNR Rao 7. Operation Maitri 8. Name & Territory of the Union 9. Kotak Mahindra

Winner of QB-June 2015 - Shyjini K (HR)

Name :

Staff No. Dept. Send your entries to Mr SP Quiz Bowl, JwalaDhwani desk,

BPCL Kochi Refinery, before 20 July.

July 2015 19

मंज़िल की खुशियाँ पाना चाहते हो अगर तय करना ही होगा काँटों से भरा डगर ।

में गाँव बाढ़ में डूबने लगा ! गाँववाले

सभी नदी के किनारे के अपने घर छोड़कर ऊपर की ओर अपनी बचाव

> बहुत आसान है मान जाना हार जीतनेवाला ही करता है आखिरी वार ।

घनघोर अंधेरे में सिर्फ एक दीप ही पर्याप्त है किससे आस लगाए बैठा, सब तुझसे ही व्याप्त है । 🝙

अनेकों प्रहार सहकर ही मूरत है उभरता । फिर क्यों कष्टों के साये से डरकर

हार मान लेते हो बिना उनसे लडकर ।

पाना चाहते हो बहुत बिना कुछ भी खोए

फल आखिर मिलता कहाँ बिना बीज के बोए ।

जितना ऊँचा लक्ष्य होता, उतनी ही परेशानियाँ

युद्ध में देनी ही पडती अनेकों कुर्बानियाँ ।

कुछ पाने के लिए कुछ खोना पडता जीवन का दीप हमेशा मृत्यु से है लडता ।

महलों का रास्ता तो वन से हो गुज़रता

आसान होगी राहें स्वागत करेगी तेरा वो फैला अपनी बाहें ।

कहा मैं ने कब कहा मैं ने कि che निशांत चौबे / विनिर्माण विभाग

लेकिन कुदरत की योजना अलग थी। ऐसे ही एक दिन वर्षा होने लगी । अचानक वर्षा बढ़ते बढ़ते कुछ ही घंटों

नदी के किनारे एक गाँव में अपने परिवार के साथ रहते थे । लेकिन दोनों परिवार एक दूसरे से इतने नफ़रत करते थे कि वे आपस में बातें क्या. आँ-खें मिलाते तक नहीं थे । दोनों परिवार एक दूसरे को बुरा मानते थे और किसी भी हालत में अपनी गलती मानकर सुलह के लिए तैयार नहीं थे । राम नौकरी के लिए पास के शहर में रोज़ सुबह सुबह चला जाता था और रात तक लौटता था । सूरज तो गाँव में घर के पास ही दूकान चलाता था । सब अपनी अपनी दुनिया में खुश जीते थे ।

राम और सूरज पडोसी थे । वे गंगा

मधुसूदनन टी / गुणता नियंत्रण

के लिए चलने लगे । सब अपने परिवार

और घर की कीमती सामान बचाकर ले

जाने की भाग दौड़ में थे । दूसरों के

बारे में सोचने या उनकी मदद करने को किसी के पास फुरसत नहीं थी । इस समय सूरज भी अपने परिवार को बचाकर गाडी में जाने की तैयारी कर रहा था । इस बीच उनकी नज़र पड़ोस में राम के निरालंब पत्नी और दो छोटे बच्चों पर पडी । वह भारी वर्षा में अपने बच्चों को अपने दिल पर समेटकर सडक से गुज़रते परिवारों से उन्हें बचाने की बिनती कर रही थी । लेकिन सभी अपने अपने परिवार को उस प्रलय से बचाने की हडबडी में और किसी की बात सुनते नहीं थे । सूरज समझ गया कि राम तो शहर गया होगा । सोचने को रुके बिना सूरज ने राम के परिवार को भी अपनी गाडी में बिठा दिया । और सब मिलकर बाढ़ से बचकर ऊपर की दिशा में बढने लगे । गाँव से सभी लोग बचने की उम्मीद लेकर वहाँ से निकल चुके थे । शाम तक वे बचकर बाढ़ से दूर दूसरे गाँव में पहुँच गए । वहाँ बाढ़ बाधित लोगों के लिए सरकार ने बनाए केंप में पहुँचकर चैन की साँस ली । तभी उसने देखा कि राम अपने परिवार की तलाश में पागल जैसे वहाँ घूम रहा है । सूरज और परिवार के साथ अपने परिवार को देखकर राम सब समझ गया । उसकी आँखें भर आईं । बेजुमान होकर उसने सूरज का आलिंगन किया। बाढ़ के साथ उनके दिल से क्रोध, शत्रुता के भाव भी बह गया । ■

टाइम टाइम की बात है

जानकी अय्यर / सीआर स्कूल (सेवानिवृत्त)

एक जवान मच्छर ने, कहा बूढ़े मच्छर से, आपके ज़माने में बडी सेफ लाइफ थी । न 'हिट' ना डीडीटी ना ही ओल आउट था और ना धुआँदार 'कछवे की कोइल' थी ।

ठंडी आह भर कर बूढ़े मच्छर ने कहा, वो तो सब ठीक है मगर मौज आप लोग उड़ाते हैं । आज के ज़माने में है इतना खुलापन, जहाँ चाहो मस्ती से चुंबन ले पाते हो । यहाँ तक हर बॉलिवुड ऐक्टर की भी !

हमारे ज़माने में बड़ी मुश्किल थी, हर स्त्री-पुरुष का तन वस्त्र से रहता था ढका ढका, तरस जाते थे मुश्किल से कभी कहीं, चूमने का मौका हमें मिलते थे कभी कभी ।

चूमने के लिए मच्छरदानी के भीतर जाने में हमें शर्म आता थी और घुटन भी होती थी । जहां चुंबन का विरोध किया गया था, वहीं हमारी आबादी भी ज्यादा है ।

समुन्दर के तट पर, कॉफी शॉप पर या, फिर स्विमिंग पूलों पर, खतरा भी कम है और रौनक भी ज़्यादा है, क्या करें अब हमारी नज़र और शरीर दोनों ही कमज़ोर है । आप तो हो खुशकिस्मत इस युग में जन्मे हो, आपको मौज मस्ती के मौके भी हैं ज़्यादा ! इतने में बूढ़ा मच्छर गुनगुनाने लगा, खुश रहो हर खुशी है तुम्हारे ।

മൂല്വം മറക്കുന്ന മൂലബന്ധങ്ങൾ

ചെന്നിത്തല ഗോപിനാഥ് / റിട്ടയേർഡ്

ക്കെ റലചക്രം ചരിച്ചുകൊണ്ടിരി ക്കുമ്പോൾ കേരളത്തനിമ യിൽ, പണ്ട് ലഭിച്ചുകൊണ്ടും അനുഭ വിച്ചുകൊണ്ടുമിരുന്ന പാരമ്പര്യത്തിന്റെ കാതലായ മാറ്റങ്ങൾ ഇന്നത്തെ പുതുത ലമുറ അറിയുന്നേയില്ല. അക്കാലത്തെ വിലപ്പെട്ടതെന്തും ദു:ഖസത്യങ്ങളായി ഇന്നത്തെ പഴതലമുറയുടെ ഓർമ്മക ളിൽ നിലനിൽക്കുന്നു. പുരാവസ്തു മ്യൂസിയങ്ങളിൽ പ്രദർശന അംഗങ്ങ ളാക്കാൻ ഒരിക്കലും വിധിക്കപ്പെടാത്ത വിശിഷ്ട സമ്പത്തായി മാത്രം അവ നിലനിൽക്കട്ടെ. ഒരുപക്ഷേ ഇന്നത്തെ ഫോർത്ത് ജനറേഷൻ മുതൽ ഇനി യൊരിക്കലും അനുഭവസാദ്ധ്യമല്ലാത്ത അനിവാര്യസമ്പത്തും.

മുത്തച്ഛനും മുത്തശ്ശിയും, അവരുടെ മക്കളും പേരക്കുട്ടികളുടെ സന്തതിക ളിൽ എത്തിനിൽക്കുമ്പോൾ ആ തല മുറ നാലാം തലമുറയുടെ ഗണത്തിൽ എന്നുസാരം. ഒട്ടുമിക്ക കുടുംബങ്ങ ളിലും ഇന്ന് തൊഴിൽ തേടി വിദുരദേ ശങ്ങളിൽ പാർക്കേണ്ടി വരുന്നതിനാൽ തന്നെ നാലാം തലമുറയുടെ നിർണായ കത അർത്ഥപൂർണ്ണമാകാതെ അപ രിചിതരുടെ മട്ടിൽ നിലനിൽക്കുന്ന അവസ്ഥയും. പദവി കൊണ്ടും പണം കൊണ്ടും ആഢ്യത്വം കൈവരുമ്പോൾ മുത്തശ്ശന്മാർക്കും പ്രായാധിക്യം ചെന്ന മാതാപിതാക്കൾക്കും പറമ്പിന്റെ മൂല യിൽ ഔട്ട്ഹൗസ് സ്ഥാപിച്ച് പാർപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന പാരമ്പര്യബന്ധ ങ്ങൾ എത്രയോ ഇന്ന് കേരളത്തിൽ. ഈയുള്ള ഭവനങ്ങളിൽ ശ്വാനവർഗ്ഗ ത്തിൽ പിറന്ന പുണ്യം കൊണ്ടു മാത്രം സ്വീകരണ മുറിയിലും കിടപ്പറയിലും ആഡംബരകാറുകളിൽ പോലും അർഹമായ സ്ഥാനം കല്പിക്കപ്പെടുന്ന സുകൃതജന്മങ്ങളും കേരളസംസ്കാര ത്തിൽ കുറവല്ല.

അതിർത്തി കടന്നാൽ ഇതരസംസ്ഥാന ങ്ങളിൽ തലമുറ ബന്ധങ്ങളുടെ നിർണ്ണായകത ഇന്ന് വളരെ ബലപ്പെ ട്ടതാണ്. നമ്മുടെ മുത്തച്ഛന്മാർക്കും മുത്തശ്ശിമാർക്കും അവരുടെ പോയ കാല അനുഭവങ്ങളും ബന്ധങ്ങളും കൂട്ടുകുടുംബജീവിതവുമെല്ലാം പഴങ്ക ഥകളായി. പകർന്നുകൊടുക്കാൻ ഇനിയുള്ള കാലം സാദ്ധ്യവുമല്ല, എന്നിരുന്നാലും പറഞ്ഞുകേൾക്കാൻ തന്നെ ആക്ഷേപം തോന്നാവുന്ന പ ുതുമയാർന്ന അനുഭവങ്ങളിലേക്കാണ് ഇന്നത്തെ പുതുതലമുറ കടന്നുചെന്നി ട്ടുള്ളത്. അരനൂറ്റാണ്ടുകാലം പിന്നോട്ടു കണ്ണോടിച്ചാൽ കൂ ട്ടുകുടുംബ സമ്പ്രദായം നില

രുന്നു. കാരണം ഒരേ വീട്ടിൽ മു ത്തച്ഛനും മുത്തശ്ശിയും മക്കളും അവരുടെ മക്കളും മരുമക്കളും ചെറു മക്കളും അവരുടെ മക്കളുമെല്ലാമായി മുപ്പതും അംഗങ്ങളിൽ കുറയാതെ,

നിന്നിരുന്ന കാലഘട്ടം ഓർമ്മയിൽ തുളുമ്പും ഇന്നത്തെ രണ്ടാം തലമുറ യ്ക്ക്. 'ഉടഞ്ഞാലും ഓട്ടക്കലത്തിൽ' എന്നൊരു പഴഞ്ചൊല്ലും അന്നുണ്ടാ യിരുന്നു. കൂട്ടുകുടുംബ ബന്ധങ്ങൾ ആസ്വദിച്ചവർക്ക് ഈ

ചൊല്ലിലെ പൊരുളും വൃക്തമായി

ഇന്നത്തെപ്പോലെ സുഭിക്ഷമല്ല, ഉടുതു

ണി മുതൽ ആഹാരം പോലും ക്ഷാമം

ദൈവം" എന്ന മൂല്യാർത്ഥം നിലനിന്നി

രുന്നു. എന്നാലിന്ന് സ്വാർത്ഥതയുടെ

ഉച്ചകോടിയിലെത്തി നിൽക്കുമ്പോൾ

സ്വമാതൃത്വത്തെപ്പോലും കശക്കിയെറി

യാൻ, നിരവധി അർത്ഥത്തിൽ തല്പ

രരായ മക്കൾ നിലനിൽക്കുന്നു എന്ന

താണ് പരിതാപകരമായ ദുരവസ്ഥാ

പൊട്ടിത്തെറികളും ഇല്ലായ്മക്ക് മാറ്റു

കൂട്ടുമ്പോൾ ചേരിതിരിവുകളും നില

നിൽക്കുമല്ലോ. ഇങ്ങനെല്ലാം ആയിരു

ന്നെങ്കിലും കുടുംബബന്ധം ഉപേക്ഷി

ച്ച് സ്വയം പ്രാപ്തരാകാൻ ആരെയും

അനുവദിച്ചിരുന്നില്ല. പ്രധാന കാരണം

തൊഴിൽ തേടുക എളുപ്പമായിരുന്നില്ല

അന്നത്തെ വൃവസ്ഥിതികളിൽ. അതി

ക്കുമപ്പുറം ദുസ്സഹമായിരുന്നു. അന്ന

ത്തെ ഗ്രാമാന്തരീക്ഷത്തിൽ ഒരു വില്ലേ

ജിൽ ഒരു ഡോക്ടറോ എഞ്ചിനീയറോ

പ്പോൾ വിദ്യാഭ്യാസ സൗകര്യങ്ങളെ വി

ലയിരുത്താം. അക്കാലത്ത് ഇപ്പറയുന്ന

ഗണത്തിലുള്ളവർക്ക് മാന്യത ഗണ്യവു

വക്കീലോ മാത്രം നിലനിന്നിരുന്ന

മായിരുന്നു.

നാൽ തന്നെ ധനാഗമനം ചിന്തകൾ

ചുറ്റുപാടുകൾ കാട്ടിത്തരുന്നത്.

അനർത്ഥങ്ങളും അപസ്വരങ്ങളും

എന്നിരുന്നാലും 'മാതാ പിതാ ഗുരു

ഉണ്ടായിരുന്ന കാലഘട്ടങ്ങൾ.

ഇരുപതും

2000

ഇന്നത്തെ തലമുറക്കാർക്ക് അനുഭവ സമ്പത്ത് എന്തെന്നറിയേണ്ട, ജീവിത പ്രാരാബ്ലത്തിലെ നിരവധി മാർഗ്ഗങ്ങ ളിലൂടെ ധനം ഒഴുകിയോടുകയാണ് സമൂഹമദ്ധ്യേ. ഏതു മാർഗ്ഗവും തേ ടാൻ അവസരങ്ങൾ ധാരാളം. കുറഞ്ഞ സമയം കൊണ്ട് കൂടുതൽ നേടാൻ കുതന്ത്രമാർഗ്ഗങ്ങൾ. അദ്ധ്വാനഭാരം തീ രെ കുറവായിരിക്കണം. സത്യസന്ധത യെന്നൊന്ന് അറിയേണ്ട ബാദ്ധ്യതയില്ല. സദാചാരചിന്താശേഷിയെന്തെന്ന് ബോ ധ്യമില്ല. മാനം മുകളിലും താഴെ ജന്മം കുറിച്ചതിന് ജീവിച്ചു തീർക്കാനുള്ള ഭൂമി മുന്നിലുമെന്നതിൽ കവി ഞ്ഞ് ഒന്നും ചിന്തിക്കാനില്ല. ആരെ കൊന്നാലും എന്തിനു കൊല്ലണം എന്നറിയേണ്ട. അതിനാലാണല്ലോ കാട്ടേഷൻ സംഘങ്ങളുടെ അതിപ്രസ രത്തിന് കാരണം. ലക്ഷ്യം ലക്ഷങ്ങൾ താണ്ടി കോടികളെ മാത്രം ലക്ഷ്യമാ ക്കി. ഈ പ്രവണത ഏറുമ്പോൾ അന വസരത്തിൽ കോടിയിൽ പൊതിഞ്ഞ് യാത്രയാകേണ്ടിവരുന്ന എത്ര ജന്മ ങ്ങൾ പെരുവഴിയിൽ പൊലിയുന്നു. പെൺവാണിഭവും കെട്ടുതാലിപൊട്ടി ക്കലും വാണിജ്യവൽക്കരിച്ചിരിക്കുന്ന പുതുതലമുറയ്ക്ക് എന്തിനു പിറന്നു എന്ന മട്ടിലാണ് ജീവിതശൈലികൾ.

മുൻ തലമുറകൾക്ക് ലക്ഷ്യങ്ങളും ബാദ്ധ്യതകളും കടപ്പാടുകളും ബന്ധന ങ്ങളായിരുന്നു. ഈ ബന്ധനത്തിൽ സദാചാരബോധം കളഞ്ഞുകുളിക്കുന്ന ത് കുടുംബത്തിന് ആക്ഷേപവുമാണ് എന്ന ചിന്തയാണ് പല അനിഷ്ടതക ളിൽ നിന്നും പിൻതിരിപ്പിച്ചിരുന്നത്. എന്തിലും അഭിമാനം നിലനിർത്തി യിരുന്ന മലയാളമക്കൾ, ഇന്ന് ഇന്ത്യ വിട്ട് അന്യരാഷ്ട്രങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്ന പോലെ, അന്ന് അതിർത്തി സംസ്ഥാ നങ്ങൾ കടന്ന് തൊഴിൽ തേടാൻ വെമ്പൽ കൊണ്ടിരുന്നു. കേരളത്തിന്റെ ഒട്ടുമിക്ക റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനുകളിലും തോളിൽ ഒരു ബാഗ് തൂക്കി യാത്ര

യ്ക്ക് തയ്യാറായി ട്രെയിൻ കാത്തു നിൽക്കുന്ന കൗമാരക്കാർ നിരവധിയാ ണ് അന്ന്. ട്രെയിൻ വരുന്നതുകാണു മ്പോൾ തന്നെ കുടുംബസഹിതം വാ വിട്ടുകരഞ്ഞും വാരിപ്പുണർന്ന് മുത്തം കൊടുത്തും യാത്രാമംഗളം നേരുന്ന കാഴ്ച നിത്യസംഭവം. ആ കാലഘ ട്ടത്തിന് ഒരു മധുരവീര്യം ഉണ്ടായി രുന്നു ജീവിതത്തിൽ. ഇന്ന് ഇന്റർനാ ഷണൽ എയർപോർട്ടുകളിൽ യാത്ര ഒരാഘോഷപ്രതീതിയാക്കി കേരളം മാറ്റിയപ്പോൾ പ്രതീക്ഷകളുടെ ചിറകടി വിമാനത്തേക്കാൾ ഉയരങ്ങളിൽ പാറിപ്പറക്കുകയാണ്. മറിച്ച് കേരളത്തെ ഗൾഫിന്റെ പ്രതീതിയിൽ ചേർത്തണ യ്ക്കാൻ വടക്കുകിഴക്കൻ അതിർത്തി സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ജന പ്രളയമാണ് റയിൽവേ സ്റ്റേഷനുക ളിൽ.

അമ്പത് വർഷം മുമ്പുള്ള കേരളത്തി ന്റെ സ്ഥിതിഗതികൾ മാറിമറിഞ്ഞ പ്പോൾ വൃദ്ധസദനങ്ങളുടെ എണ്ണം ഗ്രാമഗ്രാമാന്തരങ്ങളിൽ പോലും ഗണ്യ മായി വർദ്ധിച്ചു എന്നതാണ് മറ്റൊരു സത്യം. കേരളത്തിന്റെ സംസ്കാരം വളർന്നപ്പോൾ മൂന്നും നാലും തലമുറയിൽ നിലനിൽക്കുന്ന പരി ഷ്ക്കാരികൾ കൊണ്ടെത്തിച്ച അഭ യകേന്ദ്രങ്ങൾ. മുത്തച്ഛനും മുത്തശ്ശി യുമായാൽ അവരുടെ ശിഷ്ടജീവിതം മറ്റൊരു കൂട്ടുകുടുംബ ബന്ധമായി ഈ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ എത്തിനിൽ ക്കും. ഇവിടെയാണ് മതസൗഹാർദ്ദത തകർന്നുകൊിരിക്കുന്നോ എന്ന് പെ ാതുവേ ചിന്തിക്കാറുള്ള മലയാളിക്ക് മാറ്റിചിന്തിക്കാനുള്ള പാഠശാല. പല ജാതി, മത, സംസ്കാരത്തിലുമുള്ള കാലം തഴഞ്ഞ വൃദ്ധസമൂഹം ഒന്നായി ഉണ്ടും ഉറങ്ങിയും കളിച്ചും ചിരിച്ചും മനസ്സുപങ്കുവെച്ചും കാലം കഴിക്കാൻ വിധിക്കപ്പെട്ട ഏകാന്തതടവറ. കാര ണം പുറംലോകവുമായി യാതൊരു സമ്പർക്കവും നിഷേധിക്കപ്പെട്ടവരുടെ തുറന്ന ജയിൽവാസം. തിരിഞ്ഞുനോ ക്കാൻ ബന്ധുമിത്രാദികളുടെ നിന്ദ, മരണവാർത്തയ്ക്കുപോലും പ്രാധാന്യ മുണ്ടോ എന്നു സംശയം. ഉണ്ടെങ്കിൽ കാലശേഷ അവകാശത്തിന്റെ പേരിൽ കിട്ടാനുള്ളതിന്റെ തെളിവിനായി ഒരു മരണസർട്ടിഫിക്കറ്റ് മാത്രം ലക്ഷ്യം. ചിറകടിച്ചുപറന്നകലുന്ന ആത്മാവി ന്റെ തേങ്ങൽ ശാപമായി തിരിഞ്ഞു നിന്നാലും കൂസലില്ലാത്ത തലമുറ ബന്ധങ്ങൾ. ഈ കാര്യത്തിലും മറ്റെ ന്തിനേയും പോലെ ഫാഷനാക്കി മലയാളി സ്വാർത്ഥതയുടെ എവറസ്റ്റും കീഴടക്കിക്കഴിഞ്ഞു.

ഈ പരിവർത്തനത്തെ മുതലെടുത്ത് ഒരു വ്യവസായസംരംഭം തന്നെ കൂണു പോലെ മുളപൊട്ടുന്നു സമൂഹമദ്ധ്യേ.

സമ്പന്നരും ദരിദ്രരും ഇവിടെ തുല്യ രാകുന്നു അനാഥത്വത്തിന്റെ പേരിൽ. ധർമ്മസ്ഥാപനമെന്ന് മുഖമുദ്രയണി യിക്കുന്നതിനാൽ പലവഴികളിൽ ധനം ഒഴുകിയെത്തുന്നു ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന് പോഷണമായി.. വിദേശസഹായങ്ങൾ ക്കുപുറമേ, പിൻതലമുറ ചെയ്ത പാപത്തിന് പരിഹാരമായി ഡോളറു കളും ഡ്രാഫ്റ്റുകളും ആശ്രിതവത്സ രുടെ ദക്ഷിണയായും എത്തിക്കൊണ്ടി രിക്കും. ഒരു വൻ വൃവസായലക്ഷ്യം തന്നെ അവസരം മുതലെടുത്തു നില നിൽക്കുന്നു കേരളത്തിൽ. മൂന്നാം തലമുറയുടെ പുതിയ കണ്ടെത്തൽ വിചിത്രമെന്ന് ആർക്കെങ്കിലും തോന്നി യാൽ, തോന്നിയവർക്ക് പറ്റിയ തെറ്റാ ണ് ഇനി പറയാനുള്ളത്. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അറുപതുകൾക്കു ശേഷം കണ്ടെത്തിയ നിയന്ത്രണതന്ത്രം. ഇതി നു മുൻ കാലഘട്ടം വരെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ സന്തതികൾക്ക് ജന്മം നൽകുന്ന അമ്മമാർ കെങ്കേമികളും മിടുമിടുക്കികളുമായിരുന്നു സമൂഹമ ദ്ധ്യേ. വിവാഹശേഷം പത്തുവർഷത്തി നുള്ളിൽ ഒമ്പതെങ്കിലും ഉല്പാദനം നടന്നിരിക്കും. ഇത് പരസ്പരം മനസ്സ് തോന്നിയുള്ള ഉല്പാദനക്ഷമതയല്ല. 'ദൈവം തരുന്നത് രണ്ടു കൈനീട്ടി വാങ്ങും" അങ്ങനെ സംഭവിക്കുന്ന താണ്. മറ്റു പോംവഴികൾ കണ്ടെത്തി യിരുന്നില്ല ഭരണസംവിധാനം പോലും എന്നതായിരുന്നു അന്നത്തെ സത്യം. അനിയന്ത്രിതമെന്ന് അറുപതുകളിലെ കണ്ടെത്തലിനു ശേഷം ആസുത്രണ പരിഷ്ക്കാരം നടപ്പാക്കാൻ സംവിധാ നമുണ്ടായപ്പോൾ അത് സ്വീകരിക്കാൻ സമൂഹം അറച്ചു നിന്നിരുന്ന കാല ഘട്ടം.

എന്നാൽ അന്നത്തെ രണ്ടാം തലമു റക്കാരുടെ പരിഷ്ക്കാരമനോഭാവം കൊണ്ടോ തിരിച്ചറിവ് നേടിയിട്ടോ എന്തോ 'നാമൊന്ന് നമുക്ക് രണ്ട്" എന്ന പ്രഖ്യാപനം ഭൂരിപക്ഷ സ്വീകാ ര്യതയോടെ നടപ്പാക്കാൻ തുടങ്ങി. കാലം പിന്നിട്ടപ്പോൾ പിൻഗാമികൾ ബുദ്ധിപൂർവ്വം വീണ്ടും ഉല്പാദനക്ഷ മത കുറയ്ക്കാൻ സ്വയം തീരുമാനമെ ടുത്തു. 'നാമൊന്ന് നമുക്കൊന്ന്" എന്ന തത്വത്തിലേക്ക് പുരോഗതി. ഭരണകൂടം അതിന് പ്രോത്സാഹനമെന്ന തരത്തിൽ ആനുകൂല്യങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിച്ചു. ഒറ്റക്കു ട്ടി പെൺകുട്ടിയാണെങ്കിൽ പല വിധ ക്ഷേമകാര്യങ്ങളും വാഗ്ദാനമുായി. വാഗ്ദാനങ്ങൾ മോശമല്ല എന്നതിൽ കണ്ണുനട്ട് പെൺ പിറന്ന ദമ്പതികൾ ഒന്നിൽ മാത്രം ഒതുങ്ങിനിന്നു. കാലം പിന്നെയും കടന്നപ്പോൾ ആനൂകൂല്യ ങ്ങൾ പ്രഖ്യാപനമായി ഒതുങ്ങുകയും, ഒറ്റപ്പെൺകുട്ടികൾ ഏകാന്തതയുടെ തടവറയിൽ കാലം കഴിച്ചു ജീവിതം

നയിക്കുകയുമാണിന്ന്. പ്രായത്തിനെ ാത്തും കാലത്തിനൊത്തും ആശയവി നിമയത്തിനോ കളിച്ചു രസിക്കാനോ ഈ തടവറ ഭേദിക്കേണ്ടത് അടുത്ത ഭവനങ്ങളിലെ സന്തതിയുടെ സഹായം തേടിയും. പിൻതലമുറ വീണ്ടും ഇക്കാ ര്യത്തിൽ കടന്നു ചിന്തിക്കുന്ന പൂരോഗതിയിലെത്തിയപ്പോൾ ഹണി മൂൺ ദമ്പതികളായി വർഷങ്ങളോ ളം ഉല്ലാസജീവിതത്തിലേക്ക് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചു തുടങ്ങി. ഈയുള്ളവർ ക്ക് ജീവിതം മുഴുവൻ ഹണിമുൺ ആഘോഷിച്ചാൽ മതിയെന്നായി. നമുക്കിടയിൽ ഒരു സന്തതി വന്നാൽ അതൊരു പൊല്ലാപ്പായി മാറും. നമ്മളി ന്ന് സ്വർഗ്ഗയാത്രയിലാണ്. രണ്ടുപേ ർക്കും ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസം, ഉന്നത പ ദവി, ഉയർന്ന വരുമാനം, ഉല്ലാസജീവി തം വില്ലകളിൽ. സന്തതിയുണ്ടായാൽ വളർത്താൻ നേരമില്ല. ആളില്ല, അണു കുടുംബത്തിലും ചെറിയ സ്വർഗ്ഗീയജീ വികൾ. എന്തിനീ പൊല്ലാപ്പിൽ ചെന്നുപെടണം. സൗന്ദര്യവും നഷ്ടപ്പെ ടും. യൗവ്വനം എന്നെന്നും കാത്തു സൂക്ഷിക്കണം. 'നാമൊന്ന് നമ്മളൊ ന്ന്" നമുക്കിടയിൽ മൂന്നാമതൊരു ശല്യം കുടുങ്ങിക്കിടക്കരുത്. തലമുറ ബാദ്ധ്യതകളൊന്നും ചിന്തിക്കാത്ത ചെറിയൊരു വിഭാഗത്തിന്റെ കാലം മുന്നേറിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ഈ പരിഷ്ക്കാരം വ്യാപകമാകാൻ സാദ്ധ്യ തകളേറെയാണ്. ജീവിതാവസാനത്തി ലെ വാർദ്ധകൃത്തെ മുന്നിൽ കാണാൻ സമ്പന്നതയും പരിഷ്ക്കാരവും കൺ തുറക്കാറില്ല. അന്ത്യകർമ്മം ഇന്നത്ത പ്പോലെ ചടങ്ങായിരിക്കില്ല എന്ന്. കാരണം ഈ ഗണത്തിൽ ജന്മങ്ങൾ നിരവധി വളരാൻ സാദ്ധ്യതകൾ ഏറെ. അന്ന് ജഡം മറവുചെയ്യാൻ സംവിധാ നങ്ങൾ ഭരണകൂടം

കണ്ടെത്തിക്കൊള്ളും. പരസ്പര ബാദ്ധ്യത ആർക്കുമില്ലാത്ത അവസ്ഥാ വിശേഷത്തിലേക്കുള്ള പലായനത്തി ന്റെ തുടക്കം കണ്ണോടിച്ചാൽ വിലയി രുത്താം.

ഒരു ഭവനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്ത്രീക്കു നിർണ്ണായകഘടകമെന്ന തിൽ സംശയമില്ല. അതിനാൽ തന്നെ സ്ത്രീഗൃഹത്തിന്റെ നിലവിളക്കുമാണ് ഐശ്വര്യവുമാണ്. തൃസന്ധ്യാവേള യിൽ നിലവിളക്ക് തെളിയിക്കുന്ന ഒരു സ്ത്രീജന്മത്തെ മുൻനിർത്തിയുള്ള നിർവചനമാണിത്. അങ്ങനെയുള്ള ഭവനത്തിലേക്ക് ഊശ്വരകടാക്ഷം താനേ ഉണ്ടായിക്കൊള്ളും എന്നാണ് ചൊല്ല്. എന്നാൽ ഒട്ടുമിക്ക ഭവനങ്ങളി ലും ഈ ക്രിയ ചെയ്യാൻ ആരും തയ്യാ റല്ല, എന്നിരുന്നാലും ഐശ്വര്യത്തിന് കുറവില്ലെന്ന് മറ്റൊരു തത്വം. കാരണം മേലുദ്ധരിച്ച പാതയിലുള്ള ധനാഗമനം

മഴയിൽ പൊഴിഞ്ഞ ബാല്വം

📕 **വിഷ്ണു കാർത്തികേയൻ /** ബിപിസിഎൽ ഇസിഎസ്

ഒരു മഴത്തുള്ളിയെ കവിളുകൊണ്ടന്നേറ്റു വാങ്ങാൻ കൊതിച്ചൊരീ ബാല്യം അകലെയാണെങ്കിലും ഓർമ്മ തൻ മധുരം ഞാനേറെ നുകർന്നൊരെൻ ബാല്യം ബാല്യത്തിന്നോർമ്മയിൽ ഞാനാദ്യമോർത്തതെൻ പ്രിയ സ്നേഹിതാ നിന്റെ രൂപം ആദ്യമായ് നിന്നിളം പുഞ്ചിരി കാൺമതും ഒരു മഴക്കാലത്തിലല്ലോ കാലങ്ങൾ തെറ്റാതെ പെയ്തൊരാ മഴയിൽ നാം ആദ്യാക്ഷരങ്ങൾ കുറിച്ചു പുസ്തകത്താളിലെ കഥകളും പാട്ടു– മന്നവനേറ്റുചൊല്ലി എനിക്കായ്

ഇടറാതെ കൈപിടിച്ചെന്നെ നടത്തുവാൻ

എൻനേർത്ത നിശ്വാസവായുവിൽ പോലുമ–

താങ്ങായും ഉണ്ടായിരുന്നു

ന്നവനായിരുന്നെന്റെ ജീവൻ

പുഴതൻ കരക്കലന്നുരുകുന്ന

മഴയെന്നിലോർമ്മയായ് നീറും

ചങ്ങാതിയാണെന്നുതോന്നും

മഴതൻ കുതിപ്പിലന്നൊരുനാളിലവനേയും

നെഞ്ചോടെ തളരും മനസ്സാലെയെതോ

മഴതൻ കെടുതിയെ മനസ്സാൽ ശപിച്ചു–

കൊണ്ടകലേക്ക് നോക്കി ഞാൻ നിന്നു

പുഴയിലെ കുഞ്ഞോളമകലെ മറഞ്ഞൊരെൻ

നാളുകളേറെ കഴിഞ്ഞുവെന്നാകിലും

അതിൽ കൂട്ടുചേർന്നു. പിന്നീട് ത്രേ

തായുഗത്തേയും ദ്വാപരയുഗത്തേയും

ഇതേ അളവിൽ അന്യർത്ഥം ബാധിച്ച

പ്പോൾ, കലിയുഗാരംഭത്തിൽ സത്യ,

ധർമ്മ, നീതിബോധതത്വത്തിൽ എഴു

പത്തഞ്ച് ശതമാനവും കാലയവനിക

പുരാണങ്ങൾ നിർവചിക്കുന്നു. ഇന്ന്

കലിയുഗം അയ്യായിരത്തി ഒരുനൂറ്റിപ്പ

മൂന്നോ ശതമാനമെന്ന് പരിസരങ്ങൾ

വിലയിരുത്തുന്നുണ്ട് നമ്മളിൽ. ഈ ദു

രവസ്ഥകൾ അല്പം കൂർമ്മതയോടെ

ചിന്തിച്ചാൽ ഭൂമുഖം ഇനി എന്തെല്ലാം

ചിന്താശക്തിയ്ക്കും അപ്പുറമുള്ള പരമ

മേൽ പറഞ്ഞ യുഗസിദ്ധാന്തം ആഗോ

ളവ്യാപകമായതിനാൽ തന്നെ നമു

ക്ക് ആശ്വസിക്കാൻ അതുമാത്രം മതി

ധാരാളം. എന്നിരുന്നാലും കേരളത്തി

മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു

മ്പോൾ ചിന്തിക്കാൻ വഴികൾ ഏറെ

'കാലം തെളിക്കാത്ത സത്യമുണ്ടോ–

കാതലാം മാറ്റങ്ങളെത്ര കണ്ടീ മുഖം

സ്ഥായിയല്ലാത്ത പ്രപഞ്ചതത്ത്വങ്ങളെ

എന്നും വിതയ്ക്കുന്നു കൊയ്യാൻ–

യാണ്

ഭൂവിൽ

ഫലങ്ങളെ'

മുന്നിലെന്നു സാരം.

ന്റെ പൈതൃകശ്രേണിയിൽ കാതലായ

സാക്ഷ്യം വഹിക്കിവരും എന്നത്

രഹസ്യമായി നിലകൊള്ളട്ടെ.

തിനാറ് വർഷങ്ങൾ താണ്ടിയപ്പോൾ മൂ

ല്യങ്ങളിൽ അവശേഷിക്കുന്നത് രണ്ടോ

യ്ക്ക് പിന്നിൽ അപ്രത്യക്ഷമായി എന്ന്

കൊണ്ടെങ്ങ് പൊയൊരൊഴുക്കിൽ

July 2015 23

മാത്രം പോരേ ഐശ്വര്യത്തിന് എന്ന ചിന്ത, അത് ധാരാളം. എന്നാൽ മറ്റാ രും അറിയാത്ത ചില അമൂല്യ സമ്പ ത്തുക്കൾ ക്ഷയിക്കുന്നത് ബോദ്ധ്യപ്പെ ടാൻ തയ്യാറുമല്ല. സ്വജീവിതത്തിലെ നഷ്ടസാദ്ധ്യത ഏറിയ അംശങ്ങളായി നിലനിൽക്കുന്ന സാക്ഷ്യങ്ങളെ വിലയി രുത്താറുമില്ല. ഭാരതത്തിൽ തന്നെ മറ്റു സംസ്ഥാന

മഴതൻ കുളിരിലന്നൊരു കുടക്കീഴിലായ്

പോയതും ഒരു മനസ്സാലെ സന്ധ്യക്കന്നമ്മ തെളിയിക്കും ദീപത്തിനരികിലായ് അവനുമുണ്ടായി

> ഖലയിലും പുരോഗതി കൈവരിച്ച കേരളം, അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളുടെ കരു ണയില്ലെങ്കിൽ 'കോരന് കുമ്പിളിലും കഞ്ഞിയില്ലാത്ത' സ്ഥിതി വിദൂരമല്ല. ഹരിതവർണ്ണം ചൂടി നിന്നിരുന്ന സഹ്യ ന്റെ പ്രാന്തങ്ങളെയും കോൺക്രീറ്റ് സൗധങ്ങൾ കയ്യടക്കിക്കഴിഞ്ഞു. വന്യ ജീവികളെ വേട്ടയാടിയാൽ നിയമം കൈവിലങ്ങുമായി മുന്നിലെത്തും. എന്നാൽ വന്യജീവിയെ പോലെ കാ ട്ടിൽ പിറക്കുന്ന ആദിവാസിമക്കളെ വേട്ടയാടിയാൽ നിയമം നോക്കുകു ത്തിയായി നിലകൊള്ളുന്ന എത്രയെ ത്ര സംഭവങ്ങൾ വനാന്തരങ്ങളിൽ നടന്നുകഴിഞ്ഞു. കാടിന്റെ മക്കൾക്കു കാട്ടിലും നാട്ടിലും പാർക്കാൻ പറ്റാത്ത ദുരവസ്ഥ. കാടിന്റെ ദാനമായ അവരു ടെ മൂല്യങ്ങളും വസ്തുക്കളും കൊള്ള യടിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ, നാട്ടിൽ ലക്ഷങ്ങൾ മുടക്കി കൂര കെട്ടാൻ സാദ്ധ്യമല്ലാത്ത നിരപരാധികൾ എത്രയെത്ര, ചെകു ത്താനും കടലിനും മദ്ധ്യേയെന്ന പോലെ മിഴിച്ചു നിൽക്കുന്നു. നാട്ടാരെ ഭയന്ന്, അവരിലെ നാലാം തലമുറയും ഇന്നത്തെ ദുരവസ്ഥയിൽ അറിയാതെ പങ്കാളികളായി നട്ടം തിരിയുമ്പോൾ നമ്മുടെ നാനാമുഖ പുരോഗമനശൈ ലികളും വരുംതലമുറയുടെ ഗിന്നസ് ബുക്കിലെ ലിപികളാകും.

കാലചക്രത്തിന്റെ ഗതി നൂറിന് നൂറ് എന്ന തത്വത്തിൽ സത്യ, ധർമ്മ, നീതി ബോധങ്ങളിൽ തുടക്കമിട്ടതാണ് പുരാ ണചരിതകൃതയുഗത്തിന്റെ ആരംഭം. ആ യുഗം അവസാനമെത്തിയപ്പോൾ ഇരുപത്തഞ്ച് ശതമാനം കളങ്കം

ക്കാർ ഉല്പാദനക്രിയയിൽ കേരളത്തെ മാതൃകയാക്കുന്നില്ല. അല്ലെങ്കിൽ തന്നെ എന്തു മാതൃക ഈ മണ്ണിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കാനാണ്? ഇന്നത്തെ പുരോഗമന ചുറ്റുപാടുകളിലും വിത്തെറിയാനും വിളവെടുക്കാ നും അവൻ മടിക്കാറില്ല. മുളയിടാൻ അലംഭാവമുണ്ടായാൽ ലക്ഷങ്ങൾ മുട ക്കിയും സന്തതികൾക്കും പാരമ്പര്യത്തിനും വേണ്ടി ശ്രമം തു ടർന്നുകൊണ്ടിരിക്കും. പ്രായപരിധി ഒന്നും അക്കാര്യത്തിൽ മാനദണ്ഡമാ ക്കാറുമില്ല. അരനൂറ്റാണ്ടു മുമ്പു വരെ മലയാളക്കരയിൽ കാർഷിക വിളകൾ സമൃദ്ധമായിരുന്നു. എങ്കിൽ പില്ക്കാലങ്ങൾ എല്ലാം അന്യം ചെന്ന മട്ടിലേയ്ക്ക് കാര്യങ്ങൾ എത്തിനിൽ ക്കുമ്പോൾ, കേരത്തിന്റെ ലഭ്യതയാൽ നാമകരണം ചെയ്യപ്പെട്ട കേരളത്തിന് ആ നാമം പോലും അന്യർത്ഥമാകു മെന്ന മട്ടിലാണ് ഇന്നത്തെ സ്ഥിതി വിശേഷം. നൂറുമേനി വിളഞ്ഞിരുന്ന നെൽവയലുകൾ ഭൂരിഭാഗവും ഇന്ന് വനാന്തരങ്ങളായി മാറിക്കഴിഞ്ഞു.

വന്യജീവികൾ ഈ പ്രദേശങ്ങൾ

കൈയ്യടക്കുന്ന അവസ്ഥ. എല്ലാ മേ

തിരാവിലെയെഴുന്നേറ്റതാണ വൾ, യമുന. കടമ്മനിട്ടയുടെ 'ശാന്ത'യെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുമാറ് രൂപം. ഊതിക്കത്തിച്ച കനലുകൾ, ചാരത്തിൽ കുതിർന്ന വിയർപ്പ്, നെട്ടോട്ടമോടു മ്പോഴും എന്തൊക്കെയോ പറയുന്നു ണ്ടായിരുന്നു. രാവിലെ എല്ലാവർക്കു മുള്ളതാകണം, പറ്റിയാൽ ഇത്തിരി തന്റെ പാത്രത്തിലുമാക്കണം, കല്യാണ ശേഷം പ്രഭാതഭക്ഷണം നേരാംവണ്ണം കഴിച്ച നാൾ മറന്നു. ചന്തുവും കൃഞ്ഞിയും ഉണരും മുൻപേ രാവി ലത്തേക്കുള്ളതാകണം. അമ്മായിയ മ്മേടെ 'ബെഡ്കോഫി' എത്തിക്കണം. ചന്ദ്രേട്ടൻ ഗൾഫിലായിട്ടും രാവി

വിശ്രമം

📕 വരുൺ എം / സിക്യുസി ലാബ്

ലത്തെ പതിവുവിളിയിലൂടെ സാന്നി ദ്ധ്യമറിയിക്കും. അവൾക്കൊന്നും ഒരിക്കലും ഭാരമേ ആയിരുന്നില്ല. ഓട്ട ത്തിനിടയിൽ ഊളിയിട്ട് ആ നല്ല കാല ത്തേക്കും പോകാറുണ്ട്. പഠിക്കുന്ന കാലം. എല്ലാം അമ്മ നോക്കുമായിരു ന്നല്ലോ. കല്യാണശേഷം ചന്ദ്രേട്ടന്റെ വിളികൾക്കുള്ള മറുപടിയായി എന്നും ചാരത്തുവേണമായിരുന്നു. എന്തിനും താൻ തന്നെ വേണം. എന്തെങ്കിലും പ റഞ്ഞാൽ 'നീയില്ലാതെനിക്കു പറ്റില്ല' എന്ന സ്ഥിരം സുഖിപ്പീരും. ഇപ്പോഴെ ങ്ങനെയാണോ ആവോ? ചിലപ്പോൾ ഓർക്കും ഈ ജോലിയൊന്നും വേ ണ്ടായിരുന്നെന്ന്. പക്ഷേ നാളെയൊരു കാലത്ത് ചന്ദ്രേട്ടനിങ്ങു പോന്നാൽ....! സാധാരണ ഗൾഫ്കാരെ പോലെ ഒരു കടയോ മറ്റോ തുടങ്ങാം.

എന്നാലും കുട്ടികളുടെ പഠിപ്പും, ലോ ണും... എല്ലാം ഓർക്കുമ്പോൾ അറിയാ തെയവളുടെ മനസിലൂടെ മിന്നലുകൾ പായും. പക്ഷേ, ചന്ദ്രേട്ടൻ അടുത്തു ണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഒരു താങ്ങായേനെ. അമ്മയ്ക്ക് തീരെ വയ്യല്ലോ.

പിടിവാശിയുടെ കാര്യത്തിൽ മക്കളും, പ്രായമായ അമ്മയും തീരെ പിന്നിലല്ല. രണ്ടു കൂട്ടർക്കും നടുവിൽ അവളൊരു ചോദ്യചിഹ്നമായി നിന്നു. അന്നും പതിവുപോലെ ചോറും കറിയു മൊക്കെ പാകമായി. ദോശമാവു ചുടു കല്ലിൽ വീഴുന്ന ശബ്ദം കേട്ട പോലെ സൂര്യനും പതിയെ കയറി വരാൻ തുടങ്ങി. കൃത്യസമയത്ത് ഫോൺ ബെല്ലടിച്ചു, ചന്ദ്രേട്ടൻ, ഫോണെടുക്കാൻ ഓടുന്നതിനിടയിൽ മക്കളെ വിളിച്ചുണർത്തുന്നുണ്ടായി രുന്നു.

അന്ന് പതിവിലും ഒരു മിനിറ്റ് കൂടു തൽ കാര്യം പറഞ്ഞു. വേഗം കുളിയും മറ്റും തീർത്ത്, മക്കൾക്കുള്ളതെല്ലാം മേശമേലാക്കി, അവരുടെ സ്കൂൾ ബാഗും ടിഫിൻ ബോക്സും, അവരെ നോക്കാൻ വരുന്ന ചേച്ചിയെ ഏല്പ ിച്ച് അവൾ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷനിലേക്ക് ഓടുകയായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ മനസ്സു കൊണ്ട് അവൾ ഏതു എക്സ്പ്രസ്സ് ട്രെയിനിനേയും തോൽപിക്കുന്ന വേഗ ത്തിലായിരുന്നു. പ്ലാറ്റ്ഫോമിലേക്ക് കയറവെ, ചെന്നൈ മെയിൽ നീങ്ങിത്തുടങ്ങിയിരുന്നു. രണ്ടും കല്പിച്ച് അവൾ സ്റ്റെപ്പിലേക്ക് ചാടി കയറി. പിന്നെ എല്ലാ തിരക്കും അവ സാനിപ്പിച്ച് ട്രെയിൻ കടന്നുപോകു മ്പോൾ, ആ പാളത്തിലാകെ അവൾ നിറഞ്ഞു കിടക്കുകയായിരുനന്നു. കണ്ണുകൾ മക്കളുടെ അടുത്തേക്കോടി, കൈകൾ അവർക്കു പ്രാതൽ വാരി നൽകി, കാലുകൾ അടുക്കളയിൽ പ ാഞ്ഞുനടന്നു. കാതുകൾ ചന്ദ്രേട്ടന്റെ ശബ്ദം ഓർത്തു കിടന്നു. മനസ്സു മാത്രം പറന്ന് പറന്ന് അമ്മയുടെ മടി ത്തട്ടിലേക്കെത്തി, നൂലുപൊട്ടിയ പട്ടം പോലെ, എങ്ങട്ടും നില്ക്കാതെ..

കോ– ഓഷറേറ്റീവ് ക്രെഡിറ്റ് സൊസൈറ്റി 'ഡയറക്ടേഴ്സ് സംഗമം'

ബിപിസിഎൽ കൊച്ചി റിഫൈന റി എംപ്ലോയീസ് കോ–ഓപ്പറേറ്റീവ് ക്രെഡിറ്റ് സൊസൈറ്റി ലിമിറ്റഡ് നമ്പർ ഇ–213ന്റെ 50–ാം വാർഷിക ആഘോഷ ങ്ങളുടെ ഭാഗമായി നടന്ന ഡയറക്ടേ ഴ്സ് സംഗമത്തിന്റെ ഉദ്ഘാടനം ജൂൺ 6–ന് കേരള സംസ്ഥാന സഹകരണ വകുപ്പ് ഓംബുഡ്സ്മാൻ ശ്രീ എ മോഹൻദാസ് നിർവഹിച്ചു.

സംഘം 1965-ൽ സ്ഥാപിതമായത് മുതൽ ഇതുവരെയുള്ള ഭരണസ മിതി അംഗങ്ങളുടെ സംഗമത്തിൽ പ ഴയ കാല ഭാരവാഹികൾ തങ്ങളുടെ അനുഭവങ്ങൾ പങ്കുവച്ചു. സഹകരണ വകുപ്പ് അസിസ്റ്റന്റ് രജിസ്ട്രാർ ശ്രീ പി പി ജോയി, ഡെപ്യൂട്ടി രജിസ്ട്രാർ ശ്രീ പി സി സുകുമാരൻ, ശ്രീ കെ സി വർഗീസ്, ബിപിസിഎൽ കെ ആർ ജനറൽ മാനേജർ ശ്രീ പി എസ് രാമ ചന്ദ്രൻ, ഡെപ്യൂട്ടി ജനറൽ മാനേജർ ശ്രീ എസ് സോമശേഖർ എന്നിവർ പ

ങ്കെടുത്ത യോഗത്തിൽ സംഘം പ്രസി ഡന്റ് ശ്രീ അജിത് സെൻ അദ്ധ്യക്ഷത വഹിച്ചു. സെക്രട്ടറി ശ്രീ ജഗദീഷ്കുമാർ, ഡയറക്ടർമാരായ ശ്രീ സി സതീശൻ, ശ്രീ അനിൽ കെ നായർ, ശ്രീ ഗോപ ാലകൃഷ്ണൻ വി, ശ്രീ ഹംസ കെ കെ, ശ്രീമതി ഗിരിജ വിആർ, ശ്രീമതി സുജാ തോമസ്, ശ്രീമതി ഉഷ നൂറിച്ചൻ, സംഘം ആദ്യകാല ബോർഡ് അംഗങ്ങളായിരുന്ന ശ്രീ റോഡ്നി ഐസക്ക്, ശ്രീ വി ആർ ന ായർ, ശ്രീ സൈനലബ്ദീൻ, ശ്രീ വി എം രമേശ്, ശ്രീ എം കെ ഗോപിനാഥൻ, ശ്രീ ടി എസ് ശങ്കരനാരായണൻ എന്നിവർ പ്ര സംഗിച്ചു.

📕 **ഷാജി പി സ്ലീഫൻ /** എഫ് സി സി യു

ങ്ങനെ നിരാശ തോന്നാതി രിക്കും? ചക്രവാളത്തിൽ പാറിപ്പറക്കുന്ന ബഹുവർണ്ണപ്പട്ടങ്ങളോ, കച്ചവടക്കാരുടെ കോലാഹലങ്ങളോ ഒന്നുമില്ല. എന്തിന് സഞ്ചാരികളും ആരും തന്നെയില്ല.

ഇത് ചെത്തി കടപ്പുറം. എൻ എച്ച് 47 നിലൂടെ തെക്കോട്ടുപോകുമ്പോൾ ചേർത്തല കഴിഞ്ഞാൽ താമസിയാതെ കണിച്ചുകുളങ്ങരയിലെത്തും. അവിടെ നിന്നും നേരേ പടിഞ്ഞാറോട്ടു വച്ചു പിടിച്ചാൽ അവസാനം ചെന്നെത്തു ന്നത് ചെത്തി കടപ്പുറത്താണ്. ദേശീയ പാതയിലെ തിരക്കൊഴിവാക്കി പേ ാകണമെന്നുള്ളവർക്ക് തോപ്പുംപടി, കണ്ണമാലി, പള്ളിത്തോട്, അന്ധകാരന ഴി വഴി തീരദേശപാതയുടെ സാച്ഛതയ ും സൗന്ദര്യവും ആസ്വദിച്ചുകൊണ്ട് ചെത്തികടപ്പുറഞ്ഞത്താം.

കടലിൽ നിന്നും രണ്ടു കൂറ്റൻ പെ രുമ്പാമ്പുകൾ കരയിലേക്ക് കയറി വരുന്നതുപോലെ തോന്നും ബോട്ടു കളും വള്ളങ്ങളും സുരക്ഷിതമായി തീരത്തടുക്കുവാനുള്ള മിനി ഹാർബർ കണ്ടാൽ. വൈകുന്നേരം അഞ്ചുമണി ആയെങ്കിലും വെയിലിന്റെ ചൂടിന് ഒരു കുറവുമില്ല. മരുന്നിനുപോലും ഒരു വള്ളമോ ബോട്ടോ മിനിഹാർബ റിൽ കാണാനില്ല. പടുകൂറ്റൻ കരിങ്കൽ കഷണങ്ങൾ കടലിൽ നിക്ഷേപിച്ചാണ് മിനി ഹാർബർ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഞങ്ങൾ അതിലൂടെ നേരേ പടിഞ്ഞാ റോട്ടു നടന്നു. ആദ്യം കുറച്ചുഭാഗം നടക്കാൻ സുഗമമായിരുന്നു. പിന്നീട് കൂറ്റൻ കല്ലുകൾക്കുമുകളിലൂടെ സൂ ക്ഷിച്ചു നടക്കേണ്ടിവന്നു. ഏകദേശം രണ്ടു ഫർലോംഗ് ദൂരം നടന്നുകാ ണും. ഞങ്ങൾ ഈ ബണ്ടിന്റെ അറ്റ ത്തെത്തി.

ചുറ്റും ഇരമ്പിയാർക്കുന്ന കടൽ. പടിഞ്ഞാറ് മേഘങ്ങളൊരുക്കുന്ന തിരനാടകം. വെന്ത മൺകലം പോലെ സൂര്യൻ. പടിഞ്ഞാറെ തിരശ്ശീലയിൽ അനുനിമിഷം വർണ്ണങ്ങൾ മാറിമറിയു ന്നു. ഈ ശാന്തതയും ഏകാന്തതയും വേറെ എവിടെ ലഭിക്കാൻ?

പെട്ടെന്നാണ് പ്രകൃതിയുടെ ഭാവം മാറിയത്. കാറ്റിന്റെ ശക്തി കൂടിവ ന്നു. ഒപ്പം തിരമാലകളുടെ കരുത്തും. ഞങ്ങൾ തിരിച്ചുപോകുവാൻ തുടങ്ങി യപ്പോഴാണ് ബെൽജിയംകാരനായ ക്രിസ്റ്റിയും ഭാര്യ വെറോനിക്കയും വന്നത്. അവർ തൊട്ടടുത്തുള്ള ഹോം സ്റ്റേയിലെ താമസക്കാരാണ്. ഒരാഴ്ച യായി ഈ ദമ്പതികൾ ഇവിടെ താമ സമാണത്രെ! കടലിൽ ദൂരെക്കാണുന്ന ചില കറുത്ത പൊട്ടുകളിൽ മിന്നാമി ന്നുകൾ മിന്നിത്തുടങ്ങി.

ക്രിസ്റ്റിയേയും വെറോനിക്കയേയും പിന്നിലുപേക്ഷിച്ച് ഞങ്ങൾ കരയി ലേക്ക് നടന്നു. ഞങ്ങൾ ആദ്യം എത്തി യപ്പോൾ വിജനമായിരുന്ന കടപ്പുറത്ത് ഇപ്പോഴും വലിയ തിരക്കൊന്നുമില്ല. കരയിൽ നിരനിരയായി കയറ്റിവച്ചിരി ക്കുന്ന വള്ളങ്ങളിലൊന്ന് കടലിലിറ ക്കാനുള്ള പുറപ്പാടിലാണ് പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾ. അവർ കാറ്റ് കുറയുന്നതും കാത്തിരിക്കുകയാണ്. അവരുടെ കണക്കുകൂട്ടലുകൾ ശരി വയ്ക്കുന്നതുപോലെ കാറ്റിന്റെ ശക്തി സാവധാനം കുറഞ്ഞുവന്നു. അവർ ആർപ്പുവിളികളോടെ കടലിലേക്ക് പോയി. വെളുപ്പാൻ കാലത്ത് മത്സ്യബ ന്ധനം കഴിഞ്ഞ് മടങ്ങിയെത്താനാണ് അവരുടെ പ്ലാനെന്ന് ഒരു സ്ഥലവാസി പറഞ്ഞു. മിനി ഹാർബർ നിർമ്മിച്ച പ്പോൾ രണ്ടുവശത്തും നിർമ്മിച്ച പുലിമുട്ടുകൾ തമ്മിലുള്ള അകലം കുറഞ്ഞുപോയതുകൊണ്ട് ഹാർബറി നുള്ളിൽ വള്ളങ്ങൾ പ്രവേശിക്കുന്നത് സുരക്ഷിതമല്പത്രെ! അതുകൊണ്ടാണ് ഹാർബർ ഉണ്ടെങ്കിലും വള്ളങ്ങ ളൊക്കെ ഹാർബറിനെ ആശ്രയിക്കാ ത്തത്.

ഇതിനിടയിൽ കടലിൽ ദൂരെക്കണ്ട ചില കറുത്തപൊട്ടുകൾ ക്രമേണ വലു തായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഒരാൾ ഒറ്റയ്ക്ക് കടലിൽ പോകാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന പൊങ്ങുതടിയും തെർമോക്കോളും ചേർത്തുണ്ടാക്കിയ ഒരു ചെറിയ ചങ്ങാ ടത്തിൽ മത്സ്യബന്ധനം കഴിഞ്ഞു വരുന്നവരാണവർ. അവർ വരുന്നതും പ്രതീക്ഷിച്ച് ചിലർ കരയിൽ കാത്തു നിൽക്കുന്നുണ്ട്. കാത്തിരിപ്പിന് വിരാ മമിട്ടുകൊണ്ട് ആദ്യത്തെ ചങ്ങാട ക്കാരൻ കരയിലെത്തി. കരയിൽ കാത്തുനിൽക്കുന്നവരുടെ സംസാ രത്തിൽ നിന്നും ചങ്ങാടക്കാരന്റെ

നാമധേയം സിർളി എന്നാണെന്ന് മനസ്സിലായി. സിർളിയുടെ കൈവശ മുണ്ടായിരുന്ന മത്സ്യങ്ങളിൽ തീരെ ചെറുതും ഇടത്തരം വലിപ്പമുള്ളവയും ഉണ്ടായിരുന്നു. എല്ലാം കൂടി ഏറി യാൽ ഒരു നാലുകിലോ വരും. എല്ലാ ത്തിനും കൂടി സിർളി ആയിരം രൂപ പറഞ്ഞു. വാങ്ങാൻ വന്നവർ മുന്നൂറും. ഒടുവിൽ പുത്തൻ മണം മാറാത്ത ഒരു അഞ്ഞൂറു രൂപാ നോട്ടിനു മുന്നിൽ സിർളി തന്റെ നാലുമണിക്കൂർ അദ്ധാ നം കൈമാറി.

ഇതിനിടയിൽ മറ്റു പല ചങ്ങാടക്കാരും കരയിലടുത്തു. ചിലർക്ക് കാര്യമായി ഒന്നും നേടാനായില്ല. ഏതാനും പേ ർ സിർളിയെ പോലെ ഭാഗ്യവാന്മാരും. ഭാഗ്യവാന്മാരുടെ വീടുകളിൽ അന്ന് അത്താഴമുണ്ടാവും. ആർക്കും പരിഭ വമോ നിരാശയോ ഇല്ല. ഇന്നത്തെ ഭാഗ്യവാൻ നാളത്തെ നിർഭാഗ്യവാൻ. അത്ര തന്നെ. ഇതിനിടെ സ്ഥലവാ സി തന്റെ പേരു പറഞ്ഞു. മർസ്സാൾ. ബെൽജിയംകാരായ ദമ്പതികൾ ഹോം സ്റ്റേയിലേക്ക് പോകാനുള്ള തിരക്കി ലാണ്. എങ്കിലും മർസ്സാൾ ചേട്ടനെ വിഷ് ചെയ്തു. ഒരാഴ്ചയായുള്ള പരിചയം.

ഒരു സ്വകാര്യ ബീച്ചുപോലെ ശാന്ത

വും സച്ഛവുമായ ഒരിടം. കടലിനു നടുവിൽ നിൽക്കുന്ന അനുഭവം ഉള വാക്കുന്ന പുലിമുട്ട്. ഇതൊക്കെയാണ് ചെത്തി ബീച്ചിനെ മറ്റു ബീച്ചുകളിൽ നിന്ന് വൃതൃസ്തമാക്കുന്നത്. ഡിസം ബർ–ജനുവരി മാസങ്ങളിൽ സാമാനൃം നല്ല തിരക്കുണ്ടാവാറുണ്ടെന്ന് മർസ്സാൾ ചേട്ടൻ പറഞ്ഞു. സന്ധൃമണി മുഴങ്ങി. സംസാരിച്ചുകൊണ്ടങ്ങുനിന്ന മർസ്സാൾ ചേട്ടൻ ഒരു നിമിഷം നിശബ്ദനായി. എന്നിട്ട് ഉച്ചത്തിൽ പ്രാർത്ഥന തുടങ്ങി. "കർത്താവിന്റെ മാലാഖ……"

ഞങ്ങൾ മർസ്സാൾ ചേട്ടനോട് യാത്ര പറഞ്ഞു. "ഒരു നിമിഷം" ചേട്ടൻ പറ ഞ്ഞു. "എന്റെ കുടുംബത്തെ പരിച യപ്പെടുത്താം." ഏതാനും നിഴലുകൾ ദൂരെ നിന്നു വരുന്നതുകാണാം. ചേട്ട ന്റെ കുടുംബമാണ്. ഭാര്യയും മക്കളും. മൂത്തമകൻ ഇലക്ട്രീഷ്യനാണ്. മകൻ ജോലി ചെയ്യാൻ തുടങ്ങിയതിനുശേ ഷം ചേട്ടന് കടലിൽ പോകേണ്ടിവന്നി ട്ടില്ല. നിഴലുകൾ അടുത്തുവന്നപ്പോ ഴാണ് കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന കുഞ്ഞു നിഴലിനെ ശ്രദ്ധിച്ചത്. ചേട്ടന്റെ മകന്റെ കുട്ടിയാണ്. ഇനി എല്ലാവരും കൂടി പുലിമുട്ടിന്റെ അറ്റത്തേക്ക് നടക്കും. എന്നിട്ട് എല്ലാവരും കൂടി രാവേറെ ചെല്ലും വരെ അവിടെ സംസാരിച്ചിരി ക്കുo.

തികച്ചും വൃത്യസ്തമായ സ്ഥലം, ആളുകൾ. അവർക്ക് ഭൂതകാലമില്ല. ഭാവികാലത്തെക്കുറിച്ച് ഉത്കണ്ഠയു മില്ല. വർത്തമാനകാലം മാത്രം. ഇന്ന് കിട്ടിയാൽ ഇന്ന് സന്തോഷം. കിട്ടിയി ല്ലെങ്കിലും സന്തോഷം. കാരണം നാളെ നല്ലൊരു കോള് കിട്ടും. വിശ്വാ സം അതല്ലെ എല്ലാം!

(തുടരും)

ത്രഭിനന്ദനങ്ങൾ

എരൂർ മുതുകുളങ്ങര സന്താന ഗോപാലസ്വാമി ക്ഷേത്രത്തെക്കുറി ച്ച് ശ്രീ ഷാജി പി സ്റ്റീഫൻ ജൂൺ ലക്കം *ജ്വാലധ്വനി*യിൽ തയ്യാ റാക്കിയ ലേഖനം കണ്ടപ്പോൾ തികച്ചും അത്ഭുതം തോന്നി. ജ്വാല ധ്വനി നമ്മുടെ നാട്ടിലേക്കിറങ്ങിവ രുന്ന ഒരു പ്രതീതി. ക്രൈസ്തവ പാരമ്പര്യത്തിൽ ജനിച്ചുവളർന്ന ഒരു നല്ല ക്രിസ്തുമത വിശ്വാസി യായ ലേഖകൻ ഹൈന്ദവക്ഷേ ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് തയ്യാറാക്കുന്ന ലേഖനങ്ങളും ഹൈന്ദവ പുരാണങ്ങളിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള അറിവും തികച്ചും പ്രശംസനീയം തന്നെ.

അഞ്ജന കെ W/o എo എസ് റെജി/ഒഎo ആന്റ്എസ്

RPL-2015 കൊച്ചി റിഫൈനറി ക്ലബ്ബ് ക്രിക്കറ്റ് ടൂർണമെന്റ്

കൊച്ചി റിഫൈനറി ക്ലബ്ബിന്റെ ആഭിമു ഖൃത്തിൽ സംഘടിപ്പിച്ച 'RPL-2015' ക്രിക്കറ്റ് ടൂർണമെന്റ്

് എ മോഹൻലാൽ, ഡെപ്യൂട്ടി ജനറൽ മാനേജർ (പ്രോജക്ട്സ്) ഉദ്ഘാടനം ചെയ്തു. ടൂർണമെന്റിൽ പ്രൈമറി സ്ട്രൈക്കേഴ്സ് ജേതാക്കളാ യി. റോറിങ്ങ് ലയൺസിനെ (CDU-2) ആണ് ഇവർ ഫൈനലിൽ പരാജയപ്പെ ടുത്തിയത്.

സെമിഫൈനൽ മത്സരത്തിൽ പ്രൈ മറി സ്ട്രൈക്കേഴ്സ് ടീം എഫ്സി സിയുവിനെയും റോറിങ്ങ് ലയൺസ് (CDU-2) ടീം DDD (DHDS) നേയുമാണ് നേരിട്ടത്. ശ്രീ അരുൺ എവി (CDU-2) മികച്ച കളിക്കാരനായും, ശ്രീ അബു അനീസ് (പ്രൈമറി സ്ട്രൈക്കേഴ്സ്) മികച്ച ഭാവി വാദ്ഗാനതാരമായും, ശ്രീ എം ശ്രീകുമാർ (FCCU) മികച്ച ബാറ്റ്സ്മാനായും, സാജു പി പി (CDU-2) മികച്ച ബൗളറായും, ദിനിൽ ദിനേശ് (CDU-2) മികച്ച വിക്കറ്റ് കീപ്പറായും, ആന്റണി വർഗ്ഗീസ്

ജേതാക്കളായ പ്രൈമറി സ്ട്രൈക്കേഴ്സ് ടീം

(CDU-2) മികച്ച ഫീൽഡറായും തിര ഞ്ഞെടുത്തു.

പ്രമുഖ ക്രിക്കറ്റ് കോച്ചും മുൻ രഞ്ജി താരവുമായ ശ്രീ ബാലചന്ദ്രൻ സമ്മാ നങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്തു. ക്ലബ്ബ് പ്രസി ഡന്റ് ശ്രീ സി എസ് നൈനാൻ, സെക്രട്ടറി ശ്രീ അനിൽകുമാർ പി എൻ, ക്ലബ്ബ് അംഗ ങ്ങൾ, ടീം അംഗങ്ങൾ എന്നിവർ സമാപന ചടങ്ങിൽ സംബന്ധിച്ചു.

അതുക്കും മേലേ

ജോബി പി സൈമൺ / ഒഎം ആന്റ് എസ്

ര്ട്ട് ഗ്യാലറിയുടെ ഹാളിലെ തന്റെ അവസാനത്തെ ചിത്ര ത്തിലേക്ക് നോക്കി അയാൾ നിന്നു. താൻ വരച്ച മൂന്നു വയസ്സുതോ നിക്കുന്ന ആൺകുട്ടിയുടെ കണ്ണുകൾ തന്നെ വേട്ടയാടുന്നുണ്ടെന്നറിഞ്ഞ പ്പോൾ അറിയാതെ ആ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു.

ഗതകാലസ്മരണകൾ മനസ്സിലേക്കോ ടിയെത്തിയപ്പോൾ വീണ്ടും എഞ്ചി നീയറിംഗ് കോളേജിലെ ഒരു വി ദ്യാർത്ഥിയായി അയാൾ മാറി.

തലസ്ഥാനത്തെ അറിയപ്പെടുന്ന കോളേജിലെ രണ്ടാം വർഷ വിദ്യാർത്ഥി ആയിരിക്കുമ്പോഴാണ് അവളെ കാണുന്നത്. ജൂനിയേഴ്സിനെ പരിചയപ്പെടാൻ ചെന്ന കൂട്ടത്തിൽ തന്റെ നേർക്ക് കൈകൾ നീട്ടി പരിചയ പ്പെടാൻ വന്ന കുട്ടി. അന്നേ അവളുടെ ധൈര്യം കൂട്ടുകാർക്കിടയിലെ സംസാ രവിഷയമായിരുന്നു.

കോളേജിലെ ഹൃതിക് റോഷൻ എന്നു വിളിച്ചിരുന്ന തന്നോടവൾക്ക് പ്രേമമു ണ്ടായിരുന്നു എന്ന് കോഴ്സ് കഴിഞ്ഞ് അയാൾക്ക് വിദേശത്ത് ജോലി കിട്ടി യപ്പോഴാണ് മനസ്സിലായത്. നല്ലൊരു സുഹൃത്ത് എന്നതിലുപരി ഒന്നും അവ ളോട് തോന്നിയിരുന്നില്ലല്ലോ!

വെക്കേഷന് വീട്ടിലായിരിക്കുമ്പോൾ നിരന്തരം വിളിച്ചിരുന്ന അവളെ ഒരി ക്കൽ മമ്മി താക്കീത് ചെയ്തതിൽ തീരാത്ത പകയുണ്ടായിരുന്നു അവൾക്ക്. പലപ്പോഴും അതവൾ സൂചിപ്പിച്ചിരുന്നെങ്കിലും, അമ്മമാർക്ക് മക്കളുടെ മേൽ അത്രയെങ്കിലും കെയർ ആവശ്യമല്ലേയെന്ന് പറഞ്ഞ് എത്ര പ്രാവശ്യമാണ് താനവളെ ആശ്വ സിപ്പിച്ചിരുന്നത്.

കോഴ്സ് കഴിഞ്ഞ് അധികം വൈകാതെ കാമ്പസ് സെലക്ഷനിൽ ചെന്നൈയിലെ ഒരു സോഫ്റ്റ്വെയർ കമ്പനിയിൽ ജോലി കിട്ടിയതിനുശേ ഷം അവളുടെ വിളികൾ കുറഞ്ഞു വന്നപ്പോൾ താൻ എത്ര ആശ്വസിച്ചി രുന്നു.

ഒരു വിവാഹമൊക്കെ കഴിച്ച് നല്ലൊരു കുടുംബിനിയായി കഴിയാൻ പ്രേ രിപ്പിക്കുമ്പോഴും എല്ലാം ഒരു മൂളലി ലൊതുക്കിയിരുന്നത് അവളെ ഒരു കമിതാവായി കാണാൻ താൻ ആഗ്ര ഹിച്ചിരുന്നില്ല എന്ന സത്യം അവൾ മനസ്സിലാക്കാതിരുന്നിട്ടാകണം. n.s.baiju

അവൾക്ക് തന്നോടുള്ള അഭിനിവേശം മനസ്സിലാക്കിയത് ചെന്നൈയിലെ പാംഗ്രോവ് ഹോട്ടൽ മുറിയിൽ വച്ചാ യിരുന്നു. അവളുടെ വിവാഹം കഴിഞ്ഞ് രണ്ടാഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ ഭർത്താ വ് സിംഗപ്പൂരിലേക്ക് തിരിച്ചുപോയപ്പോ ഴായിരുന്നല്ലോ വിദേശത്തുനിന്നും അയാളുടെ രണ്ടാമത്തെ വരവ്. നാട്ടിൽ വരുമ്പോൾ ചെന്നൈയിൽ ചെന്ന് അവളെ കാണണമെന്ന് പ ലകുറി പറയുമ്പോഴും ഒരു സൗഹൃദം പുതുക്കലിൽ കവിഞ്ഞ് ഒന്നും പ്രതീ ക്ഷിച്ചിരുന്നില്ല. പക്ഷേ എല്ലാം അവൾ

മുൻകൂട്ടി തീരുമാനിച്ചുറച്ചതുതന്നെയാ

യിരുന്നു. ചെന്നൈ റയിൽവേ സ്റ്റേഷനിൽ നിന്ന് അവളോടൊപ്പം ഹോട്ടലിലേക്ക് പോകുമ്പോഴാണ് ഭർത്താവ് രണ്ടു ദിവസം മുൻപ് സിംഗപ്പൂരിന് പേ ായതും, അവൾ തിരിച്ച് ചെന്നൈയിൽ എത്തിയ കാര്യവും പറഞ്ഞത്. അയാളുടെ കൂടെയുള്ള ഒരു ഔട്ടിം ഗ്, അയാളോടൊത്തുള്ള രണ്ടുദിവ സത്തെ താമസം. എല്ലാം അവൾ മുൻകൂട്ടി നിശ്ചയിച്ചതിനനുസരിച്ചായി രുന്നു. ഹോട്ടലിലെ രണ്ടു രാവുകൾ പകലാക്കി മാറ്റി മനസ്സും ശരീരവും ഒന്നായിച്ചേർന്നപ്പോഴും അവളെ മന സ്സിലാക്കാൻ അയാൾക്കായില്ല. ആ ആനന്ദനിർവൃതിയിൽ താൻ അലി ഞ്ഞില്ലാതാവുകയാണല്ലോ ചെയ്തത്. അന്നത്തെ ആ കൂടിച്ചേരലിനുശേഷം മൂന്നു വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞാണ് അവ ളുടെ ഒരു ഫോൺകോൾ വരുന്നത്. പ ലപ്പോഴും ബന്ധപ്പെടാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നെ ങ്കിലും 'ആ നമ്പർ നിലവിലില്ല' എന്ന സ്ഥിരം അറിയിപ്പാണല്ലോ അയാൾക്ക് ലഭിച്ചിരുന്നത്. അപ്പോഴേക്കും വിവാ ഹമെല്ലാം കഴിഞ്ഞ് നാട്ടിലെ നല്ലൊരു കമ്പനിയിൽ അയാൾ ജോയിൻ ചെ യ്തിരുന്നു.

മൂന്നുമാസങ്ങൾക്ക് മുൻപ് അവൾ അയാളെ ഒരിക്കൽ കൂടി വിളിച്ചു. ഒരു സർപ്രൈസ് സമ്മാനം അയക്കുന്നു ണ്ടെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അത് അയാൾക്കിഷ്ടപ്പെട്ട മൂന്നുനാലു സാധനങ്ങളിൽ ഒന്നായിരിക്കുമെന്ന് പ്ര തീക്ഷിച്ചു.

അങ്ങനെയാണ് ആകാാക്ഷയോടെ അയാൾ ചോദിച്ചത് തനിക്കയച്ചു തരു ന്നത് അയാൾക്കിഷ്ടപ്പെട്ട കറുത്ത റെയ്ബാൻ ഗ്ലാസ്സ് ആണോ എന്ന്.

അതിനവൾ മറുപടി പറഞ്ഞു

"അതുക്കും മേലേ"

എന്നാൽ സോഫ്റ്റ് ലെതറിൽ ഉണ്ടാ ക്കിയ വാലറ്റ് ആയിരിക്കും?

അതിനും അവൾ മറുപടി പറഞ്ഞു.

"അതുക്കും മേലേ"

എന്നാൽ ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന നിനക്കും ഇഷ്ടമായിരുന്ന ആ പെ ർഫ്യൂമായിരിക്കും.

സ്നേഹപൂർവ്വം ജോൺസൺ...

ശ്രീ ജോൺസൺ 1981 ലാണ് കൊച്ചി റിഫൈനറിയിൽ ജോലിയിൽ പ്രവേ ശിക്കുന്നത്. മുപ്പത്തിനാല് വർഷത്തെ സേവനത്തിനുശേഷം പി ആന്റ് സി എസ് വിഭാഗത്തിൽ നിന്നുമാണ് ഇദ്ദേഹം വിരമിക്കുന്നത്. റിഫൈ നറിയിലെ ജോലിയിലൂടെ തനിക്ക് കൈവന്ന സാമ്പത്തികനേട്ടങ്ങളെക്കു റിച്ചും സാമൂഹിക ബന്ധങ്ങളെക്കു റിച്ചും ഇദ്ദേഹം അഭിമാനത്തോടെയാ ണ് സ്മരിക്കുന്നത്.

"ഊർജ്ജസംരക്ഷണത്തിനായി ശ്രീ ജോൺസൺ നടത്തിയ പ്രവർത്തന ങ്ങൾ അഭിനന്ദനീയമാണ്. മെയിൻ വെയർ ഹൗസിൽ ഇരുപത്തിനാലു മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അറുനൂറിൽ പരം ട്യൂബ് ലൈറ്റു കൾക്ക് പ്രത്യേക നിയന്ത്രണ സംവി ധാനമുണ്ടാക്കി, ആവശ്യത്തിനുമാത്രം ഉപയോഗിക്കുക എന്ന പ്രായോഗിക പദ്ധതിയിലൂടെ വൈദ്യുതിയുടെ ഉപ ഭോഗം കുറയ്ക്കാനായത്

ശ്രീ ജോൺസന്റെ ഊർജ്ജസംരക്ഷണ ത്തോടുള്ള പ്രതിപത്തിയുടെ ഉത്തമോ ദാഹരണമാണ്."

പി ആന്റ് സി എസ് ഡെപ്യൂട്ടി ജനറൽ മാനേജരായ ശ്രീ മാർക്കസ് ജേക്കബ് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

നാലു വർഷം സേഫ്റ്റി കോ–ഓർഡി നേറ്റർ എന്ന നിലയിലും തന്റെ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിനുവേണ്ടി സുരക്ഷിത ത്വത്തിലൂന്നിയ പല പുരോഗമനപ്രവ

ർത്തനങ്ങളും ഇദ്ദേഹത്തിന് ചെയ്യാൻ സാധിച്ചു.

വാച്ച് നിർമ്മാണവും റിപ്പയറിംഗുമാണ് ശ്രീ ജോൺസന്റെ പ്രധാന വിനോദ ങ്ങൾ. സ്വിസ് ടൈം ഹൗസിലെ പൂർവ്വ പ്രവൃത്തി പരിചയം ഇതിനു സഹായ കരമായി. ആയിരത്തിലധികം വാച്ചു കൾ ഇദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്.

എറണാകുളം ജില്ലയിലെ തോപ്പുംപടി യിലാണ് ശ്രീ ജോൺസന്റെ വാസ സ്ഥലം. ടോക്–എച്ച് സ്കൂളിലെ അദ്ധ്യാപികയായ ശ്രീമതി റീത്തയാ ണ് ഭാര്യ. മകൾ സ്റ്റെഫി ജോൺസൺ എംബിഎ ബിരുദധാരിണിയാണ്. ഭർത്താവിനും കുട്ടിയ്ക്കുമൊപ്പം ദുബായിയിൽ താമസിക്കുന്നു. മകൻ സെലസ് ജോൺസൺ പ്ലസ്ടു കഴിഞ്ഞ് നിൽക്കുന്നു. swanno'

റിട്ടയർമെന്റ് ജീവിതം ശോഭനമാകുന്ന തിനായി ശ്രീ ജോൺസണും കുടും ബത്തിനും *ജ്യാലധ്വനി* ക്ഷേമവും ഐശ്വര്യവും നേരുന്നു.

വിലാസം

Johnson VK House No 16/616 Vazhavinakath House Thoppumpady, Kochi-682 005 Mob: 93872 21101

അതിനും അവൾ മറുപടി പറഞ്ഞു.

"അതുക്കും മേലേ"

എന്നാൽ തീർച്ചയായിട്ടും പുതിയ മോഡൽ ഒരു മൊബൈൽ ഫോൺ ആയിരിക്കും.

അതിനും അവൾ മറുപടി പറഞ്ഞു.

"അതുക്കും മേലേ"

എന്നാൽ ഒന്നു പറഞ്ഞുതുലയ്ക്കൂ പെ ണ്ണേ എന്നു പറഞ്ഞു ദേഷ്യപ്പെട്ടപ്പോഴാ ണ് ഉറക്കെയുള്ള ചിരിയോടെ അവൾ പറഞ്ഞത്.

അയാളുടെ മെയിലിൽ ഒരു ഫോട്ടോ അയക്കും. ഒരു ചിത്രകാരനായ താൻ അത് വലുതാക്കി വരച്ച് അവൾക്ക് അയച്ചുകൊടുക്കണമെന്ന്.

പിറ്റേന്ന് അയാളുടെ മെയിലിൽ വന്ന ആൺകുട്ടിയുടെ ഫോട്ടോയിലേക്ക് കൗതുകത്തോടെ നോക്കിയിരുന്നപ്പോ ഴാണ് അത് ആൽബത്തിലെ തന്റെ ബാല്യകാലത്തെ ഫോട്ടോ ആണല്ലോ എന്നയാൾക്ക് തോന്നിയത്.

തന്നോടവൾക്കുണ്ടായിരുന്ന സ്നേഹ ത്തിന്റെ ആഴം മനസ്സിലാക്കിയതു കൊണ്ട് രണ്ടു ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ആ ഫോട്ടോ വലുതാക്കി വരച്ച് അവൾക്കയച്ചുകൊടുത്തതിനുശേഷ മാണ് ആൽബത്തിലെ പഴയ ഫോട്ടോ അയാൾ തിരഞ്ഞത്.

അത് അപ്പോഴും അവിടെ തന്നെയു ണ്ടായിരുന്നു.

ആ ഫോട്ടോ എവിടെ നിന്നു കിട്ടിയെ ന്നവളോട് അന്വേഷിച്ചപ്പോൾ സത്യം അവൾ തുറന്നു പറഞ്ഞു.

അത് അയാൾക്ക് അവളിലുണ്ടായ

അവരുടെ മകന്റെ ഫോട്ടോ ആണെന്ന്.

പിന്നീട് ഇത്രയും കാലം ഫോണിൽ അവളെ ബന്ധപ്പെടാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോ ഴെല്ലാം അയാൾക്ക് ഒരുത്തരമാണ് ലഭിച്ചിരുന്നത്

"ഈ നമ്പർ ഇപ്പോൾ നിലവിലില്ല"

താൻ വരച്ച അവസാന ചിത്രത്തിന് അങ്ങനെയാണ് അയാൾ ആ പേരിട്ടത്.

"അതുക്കും മേലേ"

കണ്ണീരുറഞ്ഞ മുഖവുമായി ആ ചിത്ര ത്തിലേക്ക് നോക്കി നിൽക്കുന്ന ചിത്ര കാരനെ അഭിനന്ദനങ്ങളുമായെത്തിയ ഒരുകൂട്ടം വിദ്യാർത്ഥികൾ സമീ പിച്ചപ്പോൾ, ഇനിയും നേരിൽ കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത മകനെ യോർത്തുള്ള ദു:ഖം അയാൾ ഉള്ളി ലൊതുക്കി.

First step to school

The KG block resounded with little footsteps, giggles and wails as the new batch of students joined CR School on 3 June. It was a time for new friends, new teachers, new surroundings for the little children. CR School has more in store for them in the years to come...